

Pedagogisch beleidsplan KDV

Kindercentrum Zoblij, Gasselte

Inhoud

Hoofdstuk 1 Inleiding	5
1.1 Doelstelling en Visie	5
Hoofdstuk 2 Algemene informatie van KDV Zoblij	6
2.1 Adres en telefoonnummers	6
2.2 Groepen en openingstijden	6
Hoofdstuk 3 Pedagogische basisdoelen en pedagogisch handelen van de Pedagogisch medewerkers	7
3.1 Bieden van emotionele veiligheid	7
3.1.1 Ongedwongen en vrije sfeer binnen een omgeving met structuur en grenzen	7
3.1.2 Sensitieve responsiviteit	9
3.1.3 Respect voor autonomie	10
3.1.4. Praten en uitleggen	11
3.1.5 Dagprogramma - structureren	11
3.1.6 Vaste gezichten en wennen	13
3.2 Persoonlijke ontwikkeling - ontwikkelingsstimulering	13
3.2.1 Motorische vaardigheden	13
3.2.2 Creatieve vaardigheden	15
3.2.3 Creatieve vaardigheden	16
3.2.4 Taalvaardigheden	18
3.2.5 Seksuele ontwikkeling	19
3.2.6 Activiteiten en ontwikkelingsstimulering	20
3.3. Sociale ontwikkeling	21
3.3.1 Begeleiding van interacties van kinderen	21
3.3.1 Structureren en grenzen stellen/ leidinggeven	22
3.4 Normen en waarden	23
3.4.1 Groepsregels - grenzen stellen/ leidinggeven	24
3.4.2 Feesten	24
Hoofdstuk 4 Stamgroep	26
4.1 Groepsindeling stamgroep en groepsruimte	26
4.2 Combinatiegroep	26
4.3 Verlaten van de stamgroep	27
4.4 Intakegesprek voor aanvang	28
4.5 Wennen op het KDV	28
4.6 Afname extra dagdelen en ruilen	29
4.7 Achterwachtregeling	29
4.8 Afwijking beroepskracht-kindratio	29
4.9 Vierogenprincipe	29
4.10 Mentorschap	30
4.11 Overdracht naar de basisschool en/of BSO	30
4.12 Volgen van de ontwikkeling	30

4.13 Andere ontwikkeling – opvallend gedrag.....	31
hoofdstuk 5 Eten, drinken en slapen	33
5.1 Bijzondere voeding.....	33
5.2 Babyvoeding.....	33
5.3 Slapen.....	33
Hoofdstuk 6 Ouderbeleid.....	35
6.1 oudercontact.....	35
6.2 Nieuwsbrief	35
6.3 Foto's.....	35
Hoofdstuk 7 Personeel	36
7.1 Inzet pedagogisch medewerkers en VOG	36
7.2 Stagiaires en vrijwilligers.....	36
7.3 Leidinggevende	36
7.4 Pedagogisch beleidsmedewerker/ coach.....	36
Hoofdstuk 8 Oudercommissie.....	37
Hoofdstuk 9 Klachtenprocedure	38
9.1 Interne klachtenregeling	38
9.2 Externe klachtenbehandeling.....	38
Hoofdstuk 10 Reflectie pedagogisch beleid	39
Bijlage: protocol stagebeleid Kindercentrum Zoblij.....	40
MBO Helpende zorg en welzijn.....	40
Taken/verantwoordelijkheden MBO Helpende zorg en welzijn	40
MBO Pedagogisch Medewerker Kinderopvang	41
Belangrijke competenties.....	41
Taken/verantwoordelijkheden MBO Pedagogisch Medewerker Kinderopvang.....	42
Regels die gehandhaafd worden bij alle stagiaires	42
Wat verwachten wij van stagiaires	43
Wat kunnen stagiaires van ons verwachten	43
Bijlage: voorschoolse educatie.....	44
1.1 De visie op VVE.....	44
1.2 VVE Aanbod.....	44
.....	44
1.3 Werkwijze VVE met aanbod van activiteiten, speelleeromgeving en ontwikkelingsstimulering.....	44
1.4 De inrichting van een passende ruimte waarin voorschoolse educatie wordt verzorgd	47
1.5 De wijze waarop de ontwikkeling van peuters wordt gevolgd en de wijze waarop voorschoolse educatie hierop wordt afgestemd	47
In ons observatiesysteem kijken we net als bij de activiteiten van Uk & Puk naast het welbevinden (sociaal-emotioneel, nieuwsgierig en ondernemend zijn, zelfvertrouwen hebben, zelfredzaamheid), ook naar de spraak- taakontwikkeling, spelontwikkeling, grote en fijne motoriek, cognitieve ontwikkeling en ontluikende gecijferdheid.	48
1.6 De wijze waarop wordt vormgegeven aan de inhoudelijke aansluiting tussen voor- en voorschoolse educatie en aan een zorgvuldige overgang van het kind van voor- en voorschoolse educatie.....	48

1.7 De wijze waarop ouders worden betrokken bij het stimuleren van de ontwikkeling van kinderen.....	48
3.7 Deskundigheidsbevordering pedagogisch medewerkers en jaarlijkse evaluatie VVE	49

HOOFDSTUK 1 INLEIDING

Kindercentrum Zoblij biedt opvang in de leeftijd van 0-12 jaar. Ons streven is kwalitatief goede kinderopvang te bieden in een veilige, vertrouwde en huiselijke omgeving.

Het pedagogisch beleidsplan geeft een zo concrete mogelijke beschrijving van de manier waarop in onze KDV vorm wordt gegeven aan het pedagogisch beleid. Het beleidsplan geldt als leidraad voor het dagelijks handelen van de pedagogisch medewerkers.

Dit pedagogisch beleidsplan geeft de ouders/verzorgers een beeld van de opvang, die de kinderen wordt geboden, de wijze waarop de opvang is geregeld en de activiteiten die gedaan worden met hun kinderen.

1.1 Doelstelling en Visie

Kindercentrum Zoblij streeft ernaar om altijd verantwoorde kinderopvang te bieden. Het kind staat bij ons centraal. Wat belangrijk is op het KDV is dat de kinderen zich veilig en geborgen voelen. Dat ieder kind kan zijn zoals hij is. Zo kan een kind zich goed ontwikkelen. Er is ruimte om alleen te spelen maar ook samen te spelen. Ieder kind ontwikkelt zich op zijn eigen wijze en wij proberen daar in te helpen zowel op creatief, sociaal/emotioneel, en taalvaardig gebied. De groepsruimte is gezellig ingericht met verschillende speel plekken waar een kind kan ontdekken en zich kan ontwikkelen. Buiten is een mooie grote tuin waar ze hun energie heerlijk in kwijt kunnen.

KDV Zoblij is een verantwoorde en plezierige aanvulling op de opvoeding van thuis.

Dit wordt bereikt door;

- Het contact met andere kinderen.
- Het activiteiten aanbod.
- De ruimte van het KDV; veilig, gezellig en uitdagend.
- Het contact met de pedagogisch medewerkers.

Kindercentrum Zoblij heeft zich als doel gesteld om kwalitatief goede en verantwoorde kinderopvang aan te bieden. Een kinderopvang, waarin naast ontluikende geletterdheid en gecijferdheid, bewegen, dans, muziek en tuinieren een grote rol speelt. Kleinschalig, maar veel ruimte en uitdaging dat is waar Kindercentrum Zoblij voor staat. Een van onze belangrijkste uitgangspunten is dan ook dat kinderen en ouders zich snel hier thuis voelen. Wij heten u dan ook van harte welkom op onze locatie.

HOOFDSTUK 2 ALGEMENE INFORMATIE VAN KDV ZOBLIJ

De ruimte moet veiligheid en rust garanderen, het moet gezellig, vertrouwd en uitnodigend zijn. De ruimte heeft als doel de zelfstandigheid van de kinderen te vergroten, bewegingsvrijheid en uitdaging bieden, maar ook de mogelijkheid om zich terug te trekken.

Hoe doen we dit:

- Zorgdragen voor een sfeervolle, kindvriendelijke inrichting en aankleding.
- De inventaris afstemmen op de behoeftes van kinderen van 0-4 jaar.
- De ruimtes schoon en overzichtelijk houden, en goede overzicht kunnen houden op de kinderen voor de pedagogisch medewerkers, zonder dat ze zich gecontroleerd voelen.
- Binnen de verschillende ruimtes verschillende hoeken te creëren.

2.1 Adres en telefoonnummers

KDV Zoblij
Dorpsstraat 34
9462 PM Gasselte
06-15136472 of 0599-724815

E-mail: info@zoblij.nu

Website: www.zoblij.nu

2.2 Groepen en openingstijden

Kindercentrum Zoblij bestaat uit 2 stamgroepen:

- Dagopvang van maximaal 16 kinderen van 0 – 4 jaar;
- Peuteropvang van maximaal 16 kinderen van 2 – 4 jaar.

Kindercentrum Zoblij is geopend van maandag t/m vrijdag van 7.00 uur tot 18.00 uur. Eerder en later is altijd in overleg mogelijk.

Voor kinderen die al vroeg komen, is er een mogelijkheid om gezellig een broodje bij Zoblij te eten. De peuteropvang is van maandag t/m vrijdag geopend van 08.15 uur tot 11.45 uur. In 2021 zal deze groep ook hele dagen open zijn.

HOOFDSTUK 3 PEDAGOGISCHE BASISDOELEN EN PEDAGOGISCH HANDELEN VAN DE PEDAGOGISCH MEDEWERKERS

De wet kinderopvang beschrijft wat de overheid verstaat onder kwaliteit in de kinderopvang; verantwoorde kinderopvang is kinderopvang die bijdraagt aan een goede en gezonde ontwikkeling van het kind in een veilige omgeving. Vanuit de opvoedingstheorie van Riksen-Walraven zijn daarbij 4 opvoedingsdoelen geformuleerd:

- Het bieden van emotionele veiligheid;
- Ontwikkelen van persoonlijke competentie;
- Ontwikkelen van sociale competentie;
- Normen en waarden.

In dit beleidsplan proberen wij in grote lijnen onze werkwijze te beschrijven naar aanleiding van de pedagogische doelen en hoe wij dit realiseren in ons activiteitenaanbod, speelmateriaal, groepsinrichting en beroepskracht-kind interactie.

3.1 Bieden van emotionele veiligheid

Zoals al duidelijk in onze visie naar voren kwam, vinden wij het ontzettend belangrijk dat kinderen zich geborgen en veilig voelen bij ons op KDV Zoblij. Een gevoel van veiligheid en geborgenheid is namelijk van belang, alvorens een kind de wereld om zich heen kan gaan ontdekken en verkennen. Zo bieden wij kinderen een open, warme, huiselijke en vertrouwd tweede thuis aan, waarin zij zich optimaal op eigen wijze kunnen ontwikkelen. Deze veilige thuishavens bieden wij hen door allereerst de inzet van liefdevolle pedagogisch medewerkers, die adequaat weten in te spelen op de verschillende behoeftes en capaciteiten van de kinderen en voortdurend met de kinderen in interactie zijn. Daarnaast bieden wij kinderen structuur en voorspelbaarheid door middel van het aanhouden van een vast dagritme, vaste gezichten op de groep en het hanteren van regels.

3.1.1 Ongedwongen en vrije sfeer binnen een omgeving met structuur en grenzen

Bij KDV Zoblij willen wij graag een ongedwongen en vrije sfeer voor kinderen creëren. Een omgeving waarin zij zelf invulling mogen en kunnen geven aan hun dag, wat zij gaan doen en met wie zij spelen. Dit uit zich onder andere in een grote mate van keuzevrijheid. Zo mogen kinderen zelf kiezen waar zij gaan spelen. Hierbij kunnen zij kiezen uit één van de verschillende hoeken op de groep, waar zij zich kunnen terugtrekken of juist in kleine groepjes kunnen samenspelen. Ook mogen kinderen zelf kiezen aan welke activiteit zij deelnemen. De keuzevrijheid uit zich niet alleen in spel, maar ook in bijvoorbeeld dagelijkse handelingen zoals het kiezen van fruit en broodbeleg. Kortom, kinderen hebben op kindniveau inspraak. Daar tegenover is er uiteraard wel het belang van structuur en grenzen. Dit biedt de kinderen duidelijkheid zodat zij weten waar zij aan toe zijn en wat hen te wachten staat. De herkenbare en terugkerende rituelen en dagritmes geven de kinderen een gevoel van veiligheid en vertrouwen.

Structuur en rituelen

Er wordt gewerkt met een vaste dagindeling. Dit geeft jonge kinderen zonder tijdsbesef een duidelijke structuur. Zo weten de kinderen dat het na het eetmoment tijd is voor vrij spel. Daarnaast zijn er diverse rituelen die de kinderen, wanneer zij langer bij KDV Zoblij zijn, steeds meer gaan herkennen. Denk hierbij bijvoorbeeld aan het wassen van de handen na het gebruik van de wc en de rituelen bij het vieren van een verjaardag. Deze terugkerende handelingen dragen allen bij aan de emotionele veiligheid van de kinderen.

De pedagogisch medewerker zit met de kinderen aan tafel. Zij vraagt: "Wie weet welk liedje wij zingen voor het eten?" De kinderen roepen in koor: "Smakelijk eten." Waarna de pedagogisch medewerker samen met de kinderen het liedje zingt.

Grenzen stellen

Het ontdekken en leren kennen van de regels en je hieraan houden, is voor ieder kind een leerproces. De pedagogisch medewerker is bij het leren van regels te allen tijde het voorbeeld voor de kinderen. In haar communicatie en omgang met de kinderen, ouders en collega's, maar ook in het eigen handelen is zij een voorbeeld voor de kinderen. Kinderen leren immers door middel van imiteren nieuw gedrag. Daarnaast benoemen de pedagogisch medewerkers gedurende de dag diverse regels en herinneren de kinderen op deze manier aan de regels over bijvoorbeeld samenspelen en het wassen van de handen na het gebruik van de wc. Door de regels gedurende de dag spelenderwijs terug te laten komen, krijgen de kinderen de kans deze te leren kennen en om te leren gaan met de regels en grenzen die er gelden binnen KDV Zoblij.

Soms is gedrag dermate ongewenst dat corrigeren nodig is. Ongewenst gedrag kan bijvoorbeeld gevaar met zich meebrengen. Mocht het gedrag van het kind gevaar met zich meebrengen dan zal de pedagogisch medewerker het kind aanspreken vanuit de ik-vorm, waarbij het gedrag van het kind wordt benoemd maar ook de reden waarom het gedrag niet gewenst is.

Mocht een kindje na drie waarschuwingen het ongewenste gedrag nog steeds vertonen, dan mag het kind even op een time out plek zitten. Dit duurt nooit langer dan twee minuten bij kinderen tot vier jaar. Na dit moment van rust zal de pedagogisch medewerker een gesprek met het kind aangaan. De time-out plek is op elke groep een aangewezen plek die voor de kinderen bekend is als time out plek, dit kan bv. Een stoeltje zijn.

Bella (3 jaar) speelt in de poppenhoek en zij gooit met de pannen tegen de muur. De pedagogisch medewerker komt bij Bella zitten en zegt: "Dit zijn heel mooie pannen. Ik zag dat jij net heel goed met de pannen in de keuken aan het koken was. Kan je mij laten zien hoe je dat deed?" Bella stopt met het gooien van de pannen tegen de muur en begint met koken. De pedagogisch medewerker zegt: "Wat ben jij goed aan het koken."

Fiep (2 jaar) is erg beweeglijk, hij klimt tijdens vrij spel meermaals op de kast. De pedagogisch medewerker heeft Fiep al een aantal keer aangesproken en als hij even fijn aan het spelen was, overladen met complimentjes. Ondanks dat hij meermaals is aangesproken, klimt Fiep wederom op de kast. De pedagogisch medewerker loopt naar Fiep toe en zegt: "Fiep, ik zie dat je weer op de kast klimt. Zojuist heb ik jou een aantal keer gevraagd dit niet meer te doen, omdat jij toch op de kast blijft klimmen en ik dit erg gevaarlijk vind, wil ik dat je nu even rustig aan tafel een puzzeltje gaat maken." Als Fiep zijn puzzel af heeft, gaat de pedagogisch medewerker terug naar Fiep en zegt: "Wat knap dat jij de puzzel helemaal zelf hebt gemaakt! Wil je nu met iets anders spelen?" Fiep wil dit erg graag.

De pedagogisch medewerker zegt: "Zullen wij afspreken dat jij gaat spelen met het speelgoed en gaat klimmen op de kast?" Als Fiep hiermee akkoord gaat, mag hij gaan spelen.

Belonen bestaat voor ons vooral uit het geven van positieve aandacht aan de kinderen. Wij proberen ervoor te zorgen dat elk kind zich gezien voelt. Zo kan de pedagogisch medewerker navragen hoe bepaalde gebeurtenissen uit het leven van het kind zijn geweest, maar vooral ook hoe de dag op school is gegaan. Ook geven de pedagogisch medewerkers complimenten wanneer zij zien hoe een kind bepaalde situaties oplost. Daarnaast wordt aan kinderen bijvoorbeeld complimentjes gegeven voor een werkstukje waar een kind erg zijn best op heeft gedaan. Elk kind moet zich gezien, belangrijk en veilig voelen binnen de groep.

De pedagogisch medewerker geeft een compliment: "Joep, ik zie dat jij net helemaal zelf hebt bedacht dat je met de blokken ook kan tollen. Femke, zullen we jouw tekening ophangen, zodat iedereen kan zien hoe mooi hij is geworden."

3.1.2 Sensitieve responsiviteit

Bij KDV Zoblij bieden de pedagogisch medewerkers de kinderen emotionele ondersteuning, ten einde de kinderen een veilige haven te bieden van waaruit zij kunnen ontdekken en spelen.

Bij emotionele ondersteuning staat liefde en begrip centraal. Emotionele ondersteuning houdt in dat de pedagogisch medewerkers *passend reageren op de signalen* van de kinderen. De pedagogisch medewerkers stralen liefde uit en zijn ondersteunend en begripvol aanwezig als veilige haven voor de kinderen. Zij hebben oog voor het welzijn van de kinderen en de signalen die zij hierin afgeven, waarbij zij tijdig en adequaat reageren op deze signalen. Op deze manier voelen kinderen zich begrepen, gezien en geaccepteerd, wat weer bijdraagt aan de emotionele veiligheid.

Individueel contact

De pedagogisch medewerkers nemen de tijd om echt in contact te komen met de kinderen. Dit doen zij door het maken van oogcontact met de kinderen en de reactie van het kind af te wachten voordat zij reageren. Daarnaast begroeten zij elk kind bij binnenkomst en ondernemen zij gedurende de dag diverse contactinitiatieven. Dit kan bijvoorbeeld door een persoonlijk gesprekje over de dag te voeren, maar ook tijdens vrije speelmomenten of activiteiten. Deze momenten van echt contact maken met een kind, een moment van volledige aandacht voor het individu, geven het kind het gevoel gezien en begrepen te worden. Daarnaast wordt er tijdens deze contactmomenten gebouwd aan een vertrouwensrelatie, die bijdraagt aan het waarborgen van de emotionele veiligheid van de kinderen.

Annabel (baby), wordt verschoond door de pedagogisch medewerker. Zij neemt alle tijd voor Annabel en voordat zij haar oppakt van de grond zegt zij: "Annabel, wij gaan een schone luier halen, ik ga je optillen van de grond." Als Annabel vervolgens op de commode ligt, praat de pedagogisch medewerker tegen haar: "Wat was jij net lekker aan het spelen op de grond, ik zag dat je al probeerde te rollen. Dat is heel knap van jou. Nu gaan we een schone luier doen, zal ik je broek uittrekken?" De pedagogisch medewerker wacht even en kijkt naar de reactie van Annabel.

Aandacht voor emotie

Bij KDV Zoblij proberen wij de emoties van kinderen zoveel mogelijk te benoemen. Bij baby's doen wij dit door te benoemen wat wij zien en te verwoorden wat de baby's zouden kunnen voelen. Bij jonge dreumesen doen wij dit door gesloten vragen te stellen: "Ik zie dat je boos bent, klopt dit?" en het kind op deze manier te stimuleren over de eigen emoties na te denken. Bij peuters doen wij dit, indien de situatie het toelaat, met name door open vragen te stellen: "Hoe voel je je nu?" Indien het kind geen woorden kan geven aan zijn gevoel of emotie, zal de pedagogisch medewerker een gesloten vraag stellen. Door emoties te benoemen, leert het kind welke emoties het ervaart, dat deze emotie gevoeld mag worden maar ook hoe het hiermee om kan gaan.

Rinske (peuter) stamppt op de grond terwijl ze hard gilt. De pedagogisch medewerker loopt naar haar toe en vraagt: "Rinske, ben jij boos?" Rinske zegt niets en blijft boos kijken. De pedagogisch medewerker zegt: "Ik zie dat jij heel boos bent, maar waarom ben jij zo boos?" Rinske stopt met stampen en gillen en kijkt de pedagogisch medewerker aan: "Ik wil met de poppen spelen!" De pedagogisch medewerker antwoordt: "Dat mag! De poppen liggen in de poppenhoek. Kon je ze even niet vinden? Zullen wij ze samen gaan zoeken?"

Basishouding van de pedagogisch medewerker

De pedagogisch medewerkers reageren emotioneel ondersteunend, niet alleen op de manier zoals hierboven beschreven staat, maar zij dragen dit ook uit in hun basishouding. De pedagogisch medewerkers zijn toegankelijk voor de kinderen tijdens vrij spel en activiteiten door dicht bij de kinderen te zijn. Zij hebben een vriendelijke en open houding, kijken rustig rond en reageren zo nodig op signalen van de kinderen. De houding van de pedagogisch medewerkers is hierbij observerend.

Als een kind een signaal afgeeft, door mimiek, woorden of lichaamshouding, merken de pedagogisch medewerkers dit snel op door hun observerende houding. Zij reageren op de signalen door met het kind te praten, emoties te benoemen, maar ook door een knuffel of ander lichamelijk contact te bieden, als het kind hier behoefte aan heeft. In contact met de kinderen spreken de pedagogisch medewerkers veelal op een rustige toon en maken hierbij oogcontact. Zij stellen de kinderen veelal open vragen, waarmee zij de kinderen laten merken dat er naar hen geluisterd wordt, door zowel verbaal als non-verbaal te reageren op wat het kind zegt. Concreet wordt dit gedaan door in gesprek met het kind door te vragen, het verhaal samen te vatten, iets te herhalen, te knikken met het hoofd of soms te reageren met een instemmend geluid. Het uitgangspunt hierbij is actief luisteren, waarbij de kinderen worden gestimuleerd om vrij te vertellen over hun belevenissen.

3.1.3 Respect voor autonomie

Eigenheid van een kind

Respect voor de autonomie betekent: aandacht voor de eigenheid van het kind. Het kind zelf laten proberen, zelf keuzes laten maken en vanuit deze vrijheid laten groeien in wie hij is, met zijn eigen karakter, talenten en voorkeuren. Door kinderen aan te spreken op hun individualiteit en zelfstandigheid, krijgen kinderen de kans om dingen zelfstandig uit te proberen, initiatief te nemen, mee te denken en keuzes te maken. Hierdoor voelen kinderen zich gezien en gehoord als een eigen persoon en ontwikkelen verantwoordelijkheidsgevoel.

De pedagogisch medewerkers geven de kinderen de ruimte om hun eigen gang te gaan en eigen keuzes te maken. Zo mogen de kinderen kiezen waar zij gaan spelen en met welke activiteiten zij meedoen. Hierdoor leren de kinderen eigen keuzes te maken en ook te vertellen wat zij wel of niet fijn vinden. Daarnaast krijgen de kinderen ook de tijd om iets zelf uit te proberen. Wanneer iets niet direct lukt, stimuleert en ondersteunt de pedagogisch medewerker door middel van praten en uitleggen. Hierdoor worden kinderen gestimuleerd het zelf te doen. Ook bij dagelijkse handelingen stimuleren wij kinderen zoveel mogelijk om deze zelfstandig uit te voeren, denk hierbij aan zelf schoentjes en jasje aandoen als wij naar buiten gaan.

De pedagogisch medewerkers gaan met de kinderen naar buiten. De kinderen mogen zelf alvast proberen de schoenen en jas aan te doen. Bij de kinderen bij wie het nog niet zo goed lukt, proberen de pedagogisch medewerkers eerst uit te leggen wat zij kunnen doen. Peuter Peter krijgt zijn jas niet aan. De pedagogisch medewerker ziet dit en zegt tegen Peter: "Peter, zal ik jou een beetje helpen zodat je het zelf kan doen?" Dat vindt Peter wel een goed idee. De pedagogisch medewerker legt de jas van Peter gespreid op de grond en zegt: "Ga maar bij je capuchon staan, als je dan je handjes in je mouwen steekt, kun je je jas over je hoofd heen zwaaien en dan heb je hem aan!" Peter doet dit en met een grote glimlach op zijn gezicht.

Basishouding van de pedagogisch medewerker

De pedagogisch medewerkers tonen geduld voor de ideeën en oplossingen van het kind en gaan indien de situatie het toelaat hierin mee. Soms hebben kinderen verrassende ideeën en oplossingen, De pedagogisch medewerker spreekt waardering en erkenning uit voor eigen ideeën, gedachtes en initiatieven van de kinderen, door het geven van een compliment, het opsteken van een duim omhoog of door een knuffel te geven. Doordat er positief wordt gereageerd op het uitspreken van ideeën, gedachtes en eigen oplossingen, zullen kinderen worden gestimuleerd dit vaker te doen, wat de eigenheid van het kind stimuleert. Daarnaast draagt het bij aan de emotionele veiligheid, de kinderen worden immers gehoord en krijgen een compliment als zij vertellen wat zij willen en denken of voor het aandragen van oplossingen voor een probleem. Dit alles draagt bij aan een veilig en vertrouwd gevoel voor de kinderen. Bij KDV Zoblij mag je zijn wie je bent!

De pedagogisch medewerker zit met de kinderen aan tafel en vraagt: "Wat zullen wij zo meteen gaan doen?" De kinderen geven aan dat ze buiten willen spelen. De pedagogische medewerker kijkt naar buiten en zegt: "Wat een goed idee, maar buiten regent het heel hard. Hoe kunnen we nu naar buiten?" Hidde zegt vervolgens: "De regenjas aan doen en dan de regendans buiten." De pedagogisch medewerker zegt: "Hidde wat leuk, ik wil heel graag de regendans leren. Kan jij ons de regendans leren?" Hidde straalt van trots.

3.1.4. Praten en uitleggen

Prietpraat

Kinderen zeggen de mooiste dingen, maken prachtige versprekingen of mooie opmerkingen. Door kinderen te stimuleren te praten, wordt niet alleen de taalontwikkeling gestimuleerd, maar voelen zij zich ook nog eens gehoord. Dit draagt weer bij aan de emotionele veiligheid van kinderen. Een belangrijk uitgangspunt hierbij is dat de interactie tussen de pedagogisch medewerkers en kinderen gelijkwaardig is en dat de pedagogisch medewerkers mét de kinderen praten en niet tegen de kinderen. Dit uit zich onder andere door het reageren op contactinitiatieven van de kinderen en hierop in te gaan door het gesprek met het kind aan te gaan. De pedagogisch medewerkers moedigen de kinderen aan om gedachten, ideeën en gevoelens te verwoorden. Daarnaast helpen de pedagogisch medewerkers de kinderen hun verhaal te vertellen en luisteren daarbij actief naar de kinderen.

De kinderen zitten aan tafel voor de lunch. De pedagogisch medewerker vraagt: "Fedde, wat wil jij op je broodje?" Fedde (2 jaar) wijst naar de appelstroop en zegt: "die". De pedagogisch medewerker pakt de appelstroop op en zegt: "Deze? Weet jij hoe dat heet?" Fedde denkt na en zegt: "Appeltaart!" De pedagogisch medewerker zegt: "Appeltaart? Daar lijkt het wel heel erg op, het is appelstroop!"

Basishouding van de pedagogisch medewerker

De pedagogisch medewerkers communiceren voortdurend met de kinderen, waarbij zij hen voorzien van uitleg en het handelen van zowel henzelf als dat van de kinderen benoemen. Op deze manier wordt de omgeving en gebeurtenissen die zich hierin afspelen voorspelbaar voor de kinderen. De pedagogisch medewerkers luisteren oprecht naar de kinderen, zij laten merken dat zij de kinderen hebben gehoord door non-verbale en verbale communicatie en komen altijd met een reactie; door te vragen, antwoord te geven op een vraag of het verhaal samen te vatten.

Kortom de pedagogisch medewerkers maken gebruik van hun communicatieve vaardigheden, waardoor er succesvol gecommuniceerd kan worden. Daarbij stemmen de pedagogisch medewerkers inhoud en taal af op de interesse en het ontwikkelingsniveau van het kind. Daarnaast benoemen de pedagogisch medewerkers zoveel mogelijk hun handelen. Zij vertellen de kinderen wat zij doen, maar geven ook vooraf aan wanneer zij iets van plan zijn om te gaan doen. Dit kunnen kleine verklaringen zijn als: "Ik ga even fruit snijden" tot verklaringen die uitleggen waarom kinderen iets moeten doen zoals: "Wij gaan met zijn allen opruimen zodat we daarna aan tafel fruit kunnen eten." Indien de situatie het toelaat, wachten zij eerst de reactie van het kind af.

Ter voorbereiding op wat er komen gaat, zegt de beroepskracht: "Lieve kinderen, wij gaan opruimen. Als alles netjes is opgeruimd, gaan wij handjes wassen en aan tafel om een broodje te eten."

3.1.5 Dagprogramma - structureren

Wij werken bij KDV Zoblij met een vaste dagindeling, niet dat alle dagen op elkaar lijken, maar wel dat de grote lijnen vaststaan. Voor de kinderen betekent dit dat er duidelijke gewoonten zijn, vaste herkenningspunten. De vaste punten in de dag maakt voor kinderen de wereld voorspelbaar.

Ze weten als we gaan opruimen dat we dan fruit gaan eten en daarna lezen of muziek maken. Er wordt daarna verschoond of geplast en de kinderen kunnen dan spelen, binnen of buiten of er wordt een activiteit gedaan. Werken met een vaste dagindeling wil niet zeggen dat elke dag op de andere lijkt, door middel van de activiteiten, wordt er een variatie geboden.

De dagindeling van de dagopvang ziet er als volgt uit:

- 7.00-9.30: De kinderen worden gebracht, sommige eten nog een broodje. De andere kinderen kunnen gaan spelen. Ze zijn vrij in de keuze van hun spel. Ze kunnen een spelletje doen, in de poppenhoek, in de autohoek, kleuren enz.
- 9.15-9.30: Samen even opruimen. Ieder kind helpt op zijn eigen manier mee.
- 9.30-10.00: Eet en drink moment. Er wordt ondertussen gekletst, dingen verteld wat we hierna kunnen doen. Er wordt nog voorgelezen, gezongen, het weerbord verschoven. Spelletje aan tafel zoals hocus pocus, gekleurde blokjes na bouwen.
- 10.00-10.15: Verschoenen en plassen en sommige kinderen gaan naar bed.
- 10.15-11.15: Vrij spelen, naar buiten of een activiteit.
- 11.15-11.30: We gaan de groep weer netjes maken.
- 11.30-12.00: Broodmaaltijd. We eten op tijd zodat de kinderen die 1x slapen op tijd er in kunnen en er zijn kinderen die weer gehaald worden. Kunnen ze nog even spelen voor papa of mama komt.
- 12.00-12.30: Plassen, verschoenen van de kinderen. Sommige kinderen gaan naar bed, de andere kinderen kunnen vrij spelen. Er zijn kinderen die worden voor het eten al opgehaald andere kinderen net na het eten, dit heeft te maken dat wij per 15 minuten werken. Daardoor hebben we niet echt breng en haaltijden.
- 12.30-15.00: Kinderen kunnen vrij spelen of er wordt een activiteit gedaan. Andere gaan slapen. Het kan zijn dat er kinderen komen en gaan. Kinderen worden weer wakker. Worden aangekleed en kunnen dan ook spelen tot we aan tafel gaan voor drinken.
- 15.00-15.30: Als we opgeruimd hebben gaan we aan tafel voor drinken en een koekje, wafel, cracker.
- 15.30-18.00: Vrij spelen, binnen, buiten, een activiteit enz. Halen van de kinderen.

Het ritme van de baby's is natuurlijk anders dan hierboven, zij hebben een eigen dagritme qua eten en slapen.

Elke dag wordt er voorgelezen aan tafel na het fruit of drink moment of op de bank met een klein groepje die graag willen. Voorgelezen worden is erg belangrijk voor de kinderen i.v.m. hun woordenschat. Door voorlezen krijg je een leuke interactie met de kinderen en leren de kinderen luisteren en wachten op elkaar. Door met regelmaat hetzelfde boekje te lezen onthouden de kinderen wat er allemaal voorkomt in het boekje en zo krijg je een interactie.

De dagindeling van de peuteropvang ziet er als volgt uit:

- 8.15-8.45: Inlooptijd, de kinderen worden gebracht. De kinderen zijn vrij in de keuze van hun spel. Ze kunnen een spelletje doen, in de poppenhoek of nog even met papa/mama een puzzeltje maken of een boekje lezen.
- 8.45-9.00: In de kring om de namen te lezen en de dagritmekaarten door te nemen.
- 9.00-9.30: Knutselen + vrij spel.
- 9.30-10.00: Samen even opruimen. Ieder kind helpt op zijn eigen manier mee. In de kring fruit eten, voorlezen en liedjes zingen.
- 10.00-10.15: Verschoenen en plassen.
- 10.15-11.15: Vrij spelen buiten en bij slecht weer binnen.
- 11.15-11.45: In de kring om een boekje te lezen en afscheid van elkaar te nemen met een liedje.
- 11.45: Kinderen worden opgehaald.

We hanteren de dagindelingen flexibel, aangezien o.a. het welzijn van de kinderen en weersomstandigheden van invloed kunnen zijn.

3.1.6 Vaste gezichten en wennen

Het opbouwen van een band met kinderen, alsmede het aangaan van een vertrouwensrelatie met elk van de kinderen, achten wij van groot belang. Vanuit dit vertrouwde gevoel durven kinderen zich namelijk te ontwikkelen, om hulp te vragen en te praten, en het allerbelangrijkste: kinderen durven zichzelf te zijn. KDV Zoblij vindt het van groot belang om kinderen een plek te geven waar zij zich vertrouwd en geliefd voelen. Om deze reden wordt er gewerkt met een vast team. Elke dag zijn er vaste gezichten aanwezig op de groep. Voor kinderen van nul jaar zijn er twee vaste gezichten aangewezen, voor de overige kinderen worden er drie vaste gezichten aangewezen.

Elke dag dat het kindje er is, is één van deze vaste gezichten aanwezig, onder voorbehoud van onvoorziene omstandigheden. Naast deze vaste gezichten kunnen er vertrouwde pedagogisch medewerkers staan om zo ervoor zorg te dragen dat er te allen tijde wordt voldaan aan de beroepskracht-kindratio (BKR).

Wennen

Voor zowel kinderen als ouders is het een spannend moment als zij starten met de kinderopvang. De ouders moeten weer aan het werk en na een tijd van heel hecht samenzijn vertrouwen zij hun dierbaarste toe aan KDV Zoblij. Om zowel ouders als kinderen te laten wennen aan de nieuwe situatie, maar ook om de kinderen langzaam beter te leren kennen vanuit een basis van veiligheid, krijgen de kinderen dan ook de mogelijkheid om te wennen. Het wennen wordt verder omschreven in hoofdstuk 4.5

3.2 Persoonlijke ontwikkeling - ontwikkelingsstimulering

In principe gebeurt het ontwikkelen van de persoonlijke competentie vanuit het kind zelf, door spel en door het ontdekken van de wereld om hem heen. We vinden het belangrijk kinderen te stimuleren dingen zelf te doen, om hen op die manier te laten ervaren dat zij veel dingen al zelf kunnen. Dit geeft hen zelfvertrouwen en kan een kans zijn tot verdere ontwikkeling.

3.2.1 Motorische vaardigheden

Met de motorische vaardigheden worden zowel de grove als de fijne motoriek bedoeld. Onder de grove motoriek vallen grote bewegingen, zoals rennen, lopen, kruipen of rollen. Onder de fijne motoriek verstaan we de kleine bewegingen, waar meer aandacht of concentratie voor nodig zijn, zoals knippen, tekenen, kralen rijgen en de pincetgreep. De eerste levensjaren maken kinderen enorme stappen binnen hun motorische ontwikkeling. Ze zullen gaan omrollen, tijgeren, kruipen, optrekken, zelfstandig staan, de eerste stapjes zetten, zelfstandig eten en drinken, aan- en uitkleden, springen, klimmen, rennen, etc. De ontwikkeling van de motorische vaardigheden draagt bij aan het opgroeien tot een zelfstandig individu. Hierbij is te zien dat de grove en fijne motoriek nauw met elkaar zijn verbonden. Kinderen moeten vaak bepaalde vaardigheden binnen de grove motoriek beheersen alvorens zij toe zijn aan activiteiten binnen de fijne motoriek. Daarnaast staat de motorische ontwikkeling nauw in verbinding met andere ontwikkelingsgebieden. Zo vraagt de ontwikkeling van spraak en het uiten van emoties om motorische vaardigheden.

Bij KDV Zoblij krijgen kinderen de kans om hun motorische vaardigheden verder te ontwikkelen. Hiervoor krijgen zij stimulans, activiteiten en begeleiding aangeboden, maar mogen zij vooral zelf doen. Wij geloven er immers in dat de persoonlijke ontwikkeling vanuit het kind zelf komt en dat het juist leert door zelf te ontdekken en te experimenteren. De pedagogisch medewerkers sluiten vervolgens aan bij het ontwikkelingsniveau van de kinderen en kijken waar zij een verdere stimulans kunnen bieden.

Baby's

De baby's zijn voornamelijk bezig met het verkennen en ontdekken van het eigen lichaam: wat kan ik hier allemaal mee? Zo kunnen zij gefascineerd naar de eigen handen kijken of de voetjes heen en weer bewegen over het zachte kleed wat zo fijn voelt. Kortom, ze zijn met name actief op sensomotorisch gebied en ontdekken zichzelf en de omgeving door middel van de zintuigen. Naarmate baby's ouder worden, zullen zij zich bezig gaan houden met grof motorische vaardigheden als omrollen, het omhoog houden van het hoofdje, tijgeren, kruipen, optrekken en uiteindelijk lopen, alsook fijn motorische vaardigheden als grijpen, objecten oprapen, het vasthouden van een beker en de pincetgreep ('tweevingergreep').

Stimuleren door de pedagogisch medewerker

De motorische vaardigheden van baby's worden gestimuleerd door het aanbieden van sensomotorisch materiaal en activiteiten. Zij krijgen de ruimte om te bewegen en uit te proberen, waarbij de pedagogisch medewerkers begeleidend en aanmoedigend aanwezig zijn. Daarnaast krijgen baby's materialen zoals stapelblokjes, rammelaars, blokken en zacht en hard materiaal aangeboden om te ontdekken en van te leren.

Pepijn ligt in de box. Hij gooit zijn ene beentje over het andere heen, terwijl hij spartelt met zijn armen en probeert zijn bovenlichaam om te draaien. De pedagogisch medewerker loopt naar Pepijn toe en zegt: "Ik zie je dat jij probeert om te rollen, wat knap! Zal ik hier schuin naast je hoofd een speeltje neerleggen, als je die probeert te grijpen, zal je zien dat je omrolt." De pedagogisch medewerker blijft bij Pepijn zitten en stimuleert hem het speelgoed te pakken. Als Pepijn het speelgoed in het oog krijgt en hiernaar gaat reiken, worden zijn bewegingen gericht. Hij rolt bijna om, de pedagogisch medewerker helpt hem het laatste stukje en reageert: "Wat goed dat je het speelgoed hebt gepakt."

Dreumes

Wanneer kinderen eenmaal kunnen lopen (dreumesperiode) wordt hun wereld ineens een stuk groter en zullen zij deze grotere wereld ook steeds verder gaan verkennen. Zo zullen zij zich bezig gaan houden met wat ingewikkeldere motorische vaardigheden als klimmen, rennen, zelfstandig eten en drinken, zelfstandig aan- en uitkleden, het rollen van de bal, het schoppen tegen de bal, het bouwen van torens en het tekenen met een potlood. Daarnaast stelt het hen in staat om activiteiten van volwassenen in spelvorm na te doen.

Stimuleren door de pedagogisch medewerker

De motorische vaardigheden van de dreumes worden gestimuleerd door vrij spel, imiteren, buiten spelen, dansen en beweegspellen, constructiemateriaal, sensomotorische activiteiten, ballen en creatieve activiteiten. Bij de dreumesen wordt het doen van gerichte activiteiten in kleine groepen afgewisseld met zelf spelen, zelf ontdekken en experimenteren, waarbij de pedagogisch medewerker begeleidend en stimulerend aanwezig is.

Joanne zit op de grond met de blokken te bouwen. In plaats van de blokken te stapelen, probeert zij de blokken te tolleren. De pedagogisch medewerker loopt naar haar toe en zegt: "Joanne, wat knap, ik zie dat je de vierkante blokjes aan het tolleren bent, kun jij het ook met dit blokje?" De pedagogisch medewerker geeft een kleiner blokje. Joanne probeert ook met dit blokje te tolleren. De oog-handcoördinatie en fijne motoriek wordt gestimuleerd. Ook wordt de cognitieve ontwikkeling gestimuleerd, omdat Joanne leert met welke blokjes zij wel en niet kan tolleren.

Peuters

Peuters ontwikkelen de eigen ik en raken zich steeds bewuster van zichzelf en de eigen gevoelens en behoeftes. Zij willen het liefst alles zelf doen en kunnen ook al een heleboel zelf: van het aantrekken van de sokken en schoenen, tot het gebruik maken van het toilet. Kinderen maken zich zo zelfstandig allerlei motorische vaardigheden eigen. Daarnaast zullen kinderen in de peuterperiode gaan oefenen met het plassen en poepen op de wc, wat een uitdagende, maar ook spannende periode is voor kinderen.

Stimuleren door de pedagogisch medewerker

Peuters krijgen de kans om veel zelf te doen, gerichte activiteiten te doen in kleine en grote groepen, buiten te spelen, met sportmateriaal zoals ballen te spelen, en met constructiemateriaal en creatief materiaal allerlei creaties te maken.

Vera speelt in de poppenhoek. Ze ziet een prachtige prinsessenjurk en wil deze erg graag aantrekken. Ze loopt naar de pedagogisch medewerker en vraagt of zij de jurk bij haar aan wil doen. De pedagogisch medewerker legt de jurk open op de grond en stimuleert Vera om het zelf te doen. Met veel concentratie stapt Vera in de jurk en drukt zorgvuldig het klittenband op elkaar. Hiermee ontwikkelt zij zowel haar grove (tijdens het instappen in de jurk) als haar fijne (door het klittenband zorgvuldig op elkaar te plakken) motoriek.

3.2.2 Creatieve vaardigheden

Bij de creatieve vaardigheden gaat het om het creatieve brein. Kinderen zijn van nature creatief. Zo is te zien dat zij creatief zijn in hun spel, in het gebruik van (speel)materiaal, in het oplossen van problemen en dat ze bij knutselactiviteiten tot de meest creatieve ideeën kunnen komen. De creatieve en fantasierijke ideeën waar kinderen op komen, kunnen wij als volwassenen haast niet meer bedenken. Het is dan ook de kunst dat de pedagogisch medewerkers deze creativiteit en fantasie aanspreken en de kinderen de ruimte te geven zich creatief te uiten. Bij knutselwerkjes staat het eindproduct dan ook nooit en te nimmer centraal, het proces is belangrijker. Bij het aanspreken van de creativiteit sluiten de pedagogisch medewerkers aan op de verschillende leeftijden en ontwikkelingsstadia.

Baby's stimuleren door de pedagogisch medewerker

De allerkleinsten ontdekken de wereld door middel van de zintuigen (voelen, horen, proeven, ruiken, zien). Zij vinden het dan ook erg interessant materialen van verschillende structuren te ontdekken met de mond en de handen. Daarnaast ontdekken zij dat bepaalde speelmaterialen, zoals rammelaars, geluid kunnen maken en zullen dit herhaaldelijk bewegen zodat er geluid uit komt. De creatieve ontwikkeling bij baby's wordt gestimuleerd door het aanbieden van materiaal met geluid en sensomotorische activiteiten en materialen.

Als de oudere kinderen aan het verven zijn, kruipt Tijn langs. Hij trekt zich op en probeert mee te kijken. De pedagogisch medewerker neemt Tijn op schoot en legt uit wat de andere kinderen aan het doen zijn. Tijn kijkt en grijpt naar de verf. De pedagogisch medewerker zet Tijn naast zich in een stoel en biedt een dik vel met druppels verf in verschillende kleuren aan. Tijn probeert eerst voorzichtig met zijn vinger uit hoe het voelt. Verwonderd kijkt hij naar zijn vinger die nu nat en koud aanvoelt, maar een mooi kleurtje heeft. De pedagogisch medewerker benoemt de sensatie en begeleidt Tijn door middel van woorden bij de activiteit. Waar Tijn eerst de verf ontdekt met één vinger, wrijft hij al snel met heel zijn handen door de verf en over het papier.

Dreumes stimuleren door de pedagogisch medewerker

Net als baby's werken dreumesen nog niet gericht aan knutselwerkjes. Zij zullen zich echter wel steeds meer bezig gaan houden met fijn motorische vaardigheden als het vasthouden van een wascokrijtje, maar vinden het kliederen met de vingers (het sensomotorische) daarnaast nog veel interessanter en leuker.

Naarmate dreumesen de 2 jaar naderen, is te zien dat zij zich steeds meer bezig zullen houden met het imiteren van de mensen om zich heen en het fantasiespel op gang komt. Zo zullen zij bijvoorbeeld mama een hapje eten geven, net als mama dat altijd bij hen doet.

De creatieve vaardigheden worden gestimuleerd door imitatiespel, sensomotorische activiteiten, creatieve activiteiten, muziek en fantasierijk speelmateriaal.

Benthe vindt een flesje in de poppenhoek. Zij klopt het flesje op haar hand, wrijft haar handen tegen elkaar aan en wrijft dit vervolgens in haar haren. De pedagogisch medewerker ziet dit en zegt: "Benthe ben jij je haren aan het wassen?" Benthe lacht. De pedagogisch medewerker zegt: "Jij brengt mij op een idee, zullen wij een sopje maken?" De pedagogisch medewerker maakt een bak met water en doet hier wat zeep in. Ze pakt een garde, een vork, een pollepel en een rietje en gaat met de kinderen op de grond zitten. Samen roeren en blazen ze in het water en langzaam vormt zich een grote hoeveelheid sop. Alle kinderen mogen het sop voelen, van de handen af blazen en ontdekken.

Peuters stimuleren door de pedagogisch medewerker

Peuters werken gericht aan knutselwerkjes en doen dit ook zelfstandig. De fijn motorische vaardigheden breiden zich uit en maken de kinderen zich steeds meer eigen. Zo is te zien dat peuters flink oefenen met knippen, plakken, verven met een kwast en tekenen met een potlood. Daarnaast is het fantasiespel in deze leeftijd veelvuldig terug te zien in bijvoorbeeld rollenspellen als 'vadertje en moedertje'. Peuters krijgen de kans de creatieve vaardigheden in gerichte activiteiten maar ook tijdens vrij spel te ontwikkelen.

De pedagogisch medewerker biedt creatieve activiteiten en muziek activiteiten aan, maar geeft de kinderen ook ruim de tijd om fantasierijk te spelen tijdens vrij spel momenten.

Fiona klapt in haar handen terwijl zij neuriet. De pedagogisch medewerker zegt: "Fiona, wat gezellig, ga jij voor ons zingen? Welke liedje zing jij?" Fiona antwoordt: "Klap eens in je handjes." De pedagogisch medewerker zegt: "Dat is een leuk liedje, wil je het voor mij zingen?" Fiona begint met zingen en de pedagogisch medewerker beweegt en klapt mee op het liedje. Al snel komen er ook andere kindjes bij en wordt er met zijn allen liedjes gezongen.

3.2.3 Creatieve vaardigheden

De cognitieve ontwikkeling betreft het proces van het *leren* bij kinderen. Hierin gaat het om het eigen maken van cognitieve vaardigheden als denken, bewustzijn, concentreren, onthouden, het waarnemen en het verwerken van informatie en het terughalen en toepassen van deze informatie. De ontwikkeling van cognitieve vaardigheden is een ontwikkelingsaspect dat niet op zichzelf staat. De sociale, emotionele en motorische ontwikkeling vormen de basis waarop deze ontwikkeling voortbouwt. De eerste levensjaren maken kinderen zich deze vaardigheden eigen en doorlopen hierin verschillende ontwikkelingsniveaus.

In de eerste maanden reageren baby's met name vanuit hun behoeftes en reflexen. Zo gaan acties en reacties vaak automatisch, zonder dat de baby het doorheeft. De baby ervaart iets, reageert hierop in een reflex en voelt vervolgens wat het effect hiervan is. Door middel van het herhalen van deze reflexen ontwikkelen baby's zich en leren de wereld om hen heen kennen. De baby ervaart iets, reageert hierop in een reflex, ervaart de handeling, slaat de handeling op en herhaalt de handeling op een ander moment.

Naarmate baby's ouder worden (vanaf zo'n 4 maanden), begint het 'oorzaak-gevolg denken' zich te ontwikkelen, waarbij te zien is dat baby's leren dat een bepaalde handeling tot een bepaald gevolg leidt: het rammelen van de rammelaar brengt geluid en door te duwen tegen de toren vallen de blokken om.

Vanaf een maand of 7 gaan kinderen doelgericht spelen en bedenkt de baby van tevoren dat hij iets wil gaan doen, waarna hij deze gedachte tot uitvoering probeert te brengen. Ook begint het abstract denken zich te ontwikkelen en leert een kind dat iets wat niet in zicht is, toch aanwezig blijft. Zo rond de 10 maanden leren kinderen dat de pedagogisch medewerkers andere personen zijn dan de ouders en dat de ouders ook weer terugkomen wanneer zij weggaan.

Baby's stimuleren door de pedagogisch medewerker

Door het spelen van verdwijnspeletjes (materiaal onder doek verstoppen en tevoorschijn halen of het kiekeboe spelletje) en het aanbieden van sensomotorisch materiaal, materiaal dat geluid maakt en beginnend inzicht materiaal, zoals een vormenstoof of stapelbakjes, wordt de cognitieve ontwikkeling van de baby's gestimuleerd. Het herhalen van handelingen en activiteiten is hierbij van belang.

Thijs zit bij de pedagogisch medewerker op schoot. De pedagogisch medewerker doet haar handen voor haar gezicht en opent deze weer: "Kiekeboe!" Thijs lacht, ze herhaalt het spelletje nog een paar keer. Dan ziet zij dat Thijs zijn handen voor zijn ogen doet, als hij de handjes weghaalt zegt de pedagogisch medewerker: "Kiekeboe, daar was je weer!", terwijl ze lacht.

Dreumes stimuleren door de pedagogisch medewerker

Dreumesen leren de wereld om zich heen steeds beter kennen en begrijpen. Op deze leeftijd leert een kind logisch na te denken en problemen op te lossen. Wanneer een puzzelstukje niet past, zal een kind het puzzelstukje op allerlei manieren draaien om ervoor te zorgen dat het toch zal passen. Daarnaast begrijpen dreumesen de gesproken taal om hen heen steeds beter, waardoor zij simpele opdrachten kunnen begrijpen en uitvoeren. Op deze leeftijd is ook te zien dat kinderen zich verder ontwikkelen in het 'oorzaak-gevolg denken'. De dreumesen leren zo dat een bepaalde actie een gevolg heeft, zoals het duwen tegen een toren, waarna deze omvalt. Tot slot leren dreumesen door te imiteren wat zij om zich heen zien gebeuren en horen. Door oorzaak-gevolg speelmaterialen zoals blokken, duplo, vormenstoof, kralen en puzzels wordt de cognitieve ontwikkeling gestimuleerd. Binnen vrij spel, gerichte activiteiten maar ook vooral door het uitvoeren van simpele en kleine opdrachten krijgen kinderen de kans zich verder te ontwikkelen.

Vera speelt met de blokken. Zij stapelt blokken op elkaar en duwt de toren om. Lachend kijkt zij hoe de blokken over de grond rollen. Ze herhaalt het spel een aantal keer. De pedagogisch medewerker komt bij haar zitten en geeft woorden aan het spel, zodat Vera snapt hoe het komt: "Wat bouw jij een mooie toren Vera! En als je er tegenaan duwt, vallen alle blokjes weer om."

Peuters stimuleren door de pedagogisch medewerker

Peuters snappen al beter waarvoor bepaalde materialen dienen en hebben al een beter inzicht tot welke gevolgen bepaalde acties kunnen leiden. Zo leren zij vooraf na te denken voor zij iets doen en schatten in wat handelingen voor gevolg kunnen hebben, terwijl dreumesen leren welke gevolgen er zullen komen door het te doen en te ervaren. Daarnaast ontwikkelen peuters een geweten en begrijpen dat sommige dingen niet mogen. Echter wint het enthousiasme om het toch te doen het vaak nog van de regel. Peuters zijn enorm leergierig en willen dan ook graag het 'waarom' van alles weten, waar de vele en welbekende 'waarom- vragen' dan ook vandaan komen. Ze gaan op ontdekkingstocht en breiden de kennis die zij reeds hebben opgedaan uit met nieuwe informatie en handelingen. Tot slot leren peuters net als dreumesen door te imiteren en gebruiken hierin hun fantasie. Zo kan een blokje bijvoorbeeld gezien en gebruikt worden als een telefoon. Door in gesprek te gaan met kinderen, open vragen te stellen en met kleine vraagstukken worden kinderen gestimuleerd te beredeneren en te denken. Daarnaast bieden fantasierijk speelmaterialen en gericht speelmaterialen, zoals puzzels, een grote stimulans voor de ontwikkeling.

De pedagogisch medewerkers maken gebruik van activiteiten in kleine en grote groepen. Deze activiteiten kunnen geplande maar ook ongeplande leermomenten zijn. Geplande activiteiten zijn activiteiten die vooraf bedacht zijn, terwijl ongeplande activiteiten in het moment ontstaan, door iets wat een kindje ziet, doet of vraagt.

Aafke speelt aan tafel met de puzzels. De pedagogisch medewerker kijkt mee en moedigt Aafke aan verder te gaan. Zij gebruikt woorden zoals draaien, naar boven, naar onder en andere ruimtebegrippen om Aafke te helpen de puzzel af te maken.

De pedagogisch medewerkers zitten met de kinderen aan tafel. Thijs krijgt een blauwe beker en roept: 'Blauw!'. 'Heel goed Thijs, jij hebt een blauwe beker, wie weet welke kleur beker hij heeft?'. De pedagogisch medewerker benoemt met de kinderen alle kleuren van de bekers.

3.2.4 Taalvaardigheden

Van jongs af aan komen kinderen al in contact met taal. Door middel van het horen van taal leren kinderen betekenis te geven aan de wereld om hen heen. Bij KDV Zoblij praten de pedagogisch medewerkers dan ook voortdurend tegen en met de kinderen, door middel van de interactievaardigheid 'praten en uitleggen'. Zo benoemen zij hun eigen handelen en het handelen van de kinderen, waardoor de woordenschat zich vergroot en kinderen leren om deze woorden te koppelen aan de dingen die zij zien in hun omgeving. Daarnaast benoemen zij de gevoelens en behoeftes van de kinderen en van zichzelf waardoor kinderen deze woorden weer kunnen linken aan de gevoelens die zij ervaren. Kinderen kunnen op hun beurt weer oefenen met het toepassen van de geleerde woorden in gesproken taal met de pedagogisch medewerkers. Er vindt zo interactie plaats met kinderen in alle leeftijdscategorieën, in verschillende vormen, waarin rekening gehouden wordt met de leeftijd en het ontwikkelingsniveau van het kind.

Baby's stimuleren door de pedagogisch medewerker

De allerkleinsten kunnen zelf nog niet praten, maar zijn wel gebaat bij het horen van gesproken taal om zich heen. Dit geeft hen namelijk een gevoel van veiligheid en geborgenheid: er is iemand in de buurt en kinderen kunnen zich voorbereiden op iets wat komen gaat, zoals het verschonen van de luier of het poetsen van de mond. Baby's maken allereerst non-verbaal contact door middel van het maken van oogcontact. Naarmate zij ouder worden, zullen zij gaan oefenen met het maken van geluiden en klanken, en zullen dit zich steeds meer uitbreiden. Vanaf een maand of 7 zoeken baby's steeds meer de interactie met de mensen om hen heen door middel van verbaal en non-verbaal contact. Wanneer kinderen de 1 jaar naderen zullen zij naast klinkers ook medeklinkers laten horen, waarmee zij uiteindelijk hun eerste woordjes vormen. Om de taalontwikkeling van baby's te stimuleren, benoemen de pedagogisch medewerkers het handelen van zowel zichzelf als de baby. Zij reageren op contactinitiatieven door klanken te herhalen en uit te breiden. Hierdoor krijgt de baby de kans om te oefenen met een dialoog. Daarnaast wordt er veel gebruik gemaakt van het zingen van liedjes, opnoemen van versjes en rijmpjes en het kijken in boekjes. Dit zijn simpele boekjes met een plaatje, waarbij het woord wordt benoemd.

Iris ligt in de box terwijl ze brabbelt. De pedagogisch medewerker komt bij haar staan en herhaalt de klank. Dit doet zij een aantal keer dan zegt de pedagogisch medewerker: "Je kunt al heel goed de A zeggen, zullen we kijken of je ook de E kunt zeggen? Eeeee!"

Dreumes stimuleren door de pedagogisch medewerker

Dreumesen leren taal steeds beter te begrijpen en beseffen dat ieder ding een naam heeft. Zij leren steeds meer nieuwe woorden door de gesproken taal om hen heen te imiteren. Zo zullen zij allereerst losse woorden benoemen, waarna deze losse woorden steeds meer in zinnen geplaatst zullen worden van 2 en 3 woorden.

Door gebeurtenissen en handelingen te benoemen wordt de woordenschat van de dreumes uitgebreid. Ook met het zingen van liedjes, voorlezen en versjes breidt de pedagogisch medewerker de woordenschat uit. Zij stimuleert kinderen taal te gebruiken door steeds meer gebruik te maken van open vragen en een gesprekje te voeren.

Gijs zit op de grond met een boekje bij de pedagogisch medewerker. Samen kijken ze naar de plaatjes. De pedagogisch medewerker wijst naar een plaatje en vraagt: "Wat is dit?" Gijs blijft naar het plaatje kijken en kijkt vervolgens naar de pedagogisch medewerker, die zegt: "Dat is een koe, weet jij wat de koe zegt?" Gijs antwoordt: "Boe!!!!"

Peuters stimuleren door de pedagogisch medewerker

In de peuterperiode breidt de woordenschat zich steeds verder uit. Zo zullen kinderen naast twee -en driewoordzinnen zich gaan ontwikkelen in het gebruik van vier en vijfwoordzinnen. In deze leeftijdperiode kunnen steeds beter 'echte' gesprekjes met de kinderen gevoerd worden in de vorm van een dialoog. Daarnaast zullen kinderen ook oefenen met het toepassen van grammatica, wat nog niet geheel vlekkeloos gaat, waardoor ondersteuning vanuit de pedagogisch medewerkers van belang is. De pedagogisch medewerkers ondersteunen hen dan ook in het grammaticagebruik. Dit doen zij niet door het kindje te wijzen op fouten maar juist door het woord in de volgende zin op juiste wijze te herhalen. Bijvoorbeeld: "Juf, ik liep gisteren naar huis met mama." De reactie van de pedagogisch medewerker hierop is dan: "Echt waar? Liep jij gisteren naar huis met mama?" De pedagogisch medewerkers gaan het gesprek aan met kinderen, stellen open vragen en vragen door. Daarnaast zingen zij liedjes en lezen zij voor, waarbij ze gebruik maken van een boekje met een verhaallijn, ondersteund door plaatjes. Als laatste spelen de pedagogisch medewerkers kleine woordspelletjes.

De peuters zitten aan tafel. De pedagogisch medewerker gaat een woordspelletje met hen doen. Zij heeft allemaal verschillende plastic dieren bij zich. Ze houdt de dieren om de beurt omhoog, waarna een van de kinderen mag vertellen welk geluid het dier maakt. Vervolgens draait de pedagogisch medewerker het spelletje om en maakt zij het geluid van het dier, waarna de kinderen mogen vertellen welk dier het is.

De pedagogisch medewerker observeert de kinderen in de poppenhoek. Ze hoort de kinderen praten over eten. Ze loopt naar de kinderen toe en zegt: "Ik heb heel erge honger en zag dat jullie aan het koken zijn, mag ik ook wat eten?" De kinderen beginnen enthousiast te koken en brengen 'eten' naar de pedagogisch medewerker. Bij alles vraagt de pedagogisch medewerker: "Wat is dit? Taart? Oh lekker, wat voor taart?" Hiermee stimuleert zij de gesproken taal van de kinderen.

3.2.5 Seksuele ontwikkeling

Kinderen ontwikkelen zich op seksueel gebied in verschillende tempo's. Jonge kinderen ontdekken dat er een verschil is tussen jongens en meisjes, bijvoorbeeld de toiletgang. Ook wanneer ze "doktertje" of "vader en moedertje" spelen in de huishoek, komen ze er achter dat er verschil in geslacht is en we hebben zoveel mogelijk jongens- en meisjespoppen om mee te spelen. De medewerkers zien er op toe dat er op een verantwoorde manier mee omgegaan wordt zonder dat het grenzen overschrijdt. Kinderen ontdekken, ervaren en ontwikkelen zich en 'het experimenteren' hoort bij de ontwikkeling. We willen hier op een natuurlijke wijze mee omgaan. Een kind moet zichzelf kunnen zijn en zich veilig voelen, maar tegelijkertijd zullen we het kind duidelijk maken dat het goed is om te weten dat seksuele gevoelens en daarbij horende handelingen privé zijn en grenzen heeft.

3.2.6 Activiteiten en ontwikkelingsstimulering

Zelfstandig ontdekken, uitproberen en hierbij als pedagogisch medewerker aansluiten op het spel van het kind, zien wij als grote waarden. Wat ons betreft is dit dan ook zeker een activiteit. Daarnaast worden er verschillende geplande activiteiten aangeboden binnen verschillende thema's. Elke periode staat er een andere thema centraal waarbij activiteiten worden aangeboden die de kinderen stimuleren in de verschillende ontwikkelingsgebieden. De thema's sluiten daarnaast aan op de belevingswereld en gebeurtenissen in het leven van het kind.

Stimuleren door de pedagogisch medewerker

Bij KDV Zoblij worden kinderen in de motorische, cognitieve, sociale, creatieve en taalontwikkeling gestimuleerd door de juiste manier van communiceren en houding van de pedagogisch medewerkers, en een passend activiteiten- en speelgoed aanbod. Hierbij is het doel van de pedagogisch medewerkers het kind op een positieve wijze net een stapje verder te brengen in de ontwikkeling dan dat het uit zichzelf zou komen.

De pedagogisch medewerkers bieden een grote verscheidenheid aan activiteiten en vernieuwend materiaal aan. De pedagogisch medewerkers spelen regelmatig met de kinderen mee, waarbij zij de kinderen begeleiden in hun spel en/of activiteit en deze uitbreiden. Op deze manier kunnen kinderen een stapje verder zetten in de ontwikkeling. Hiernaast gaan zij actief in gesprek met kinderen door open vragen te stellen, kinderen uit te dagen tot redeneren en overleggen en stimuleren de kinderen om zelf met een oplossing te komen. Uiteraard worden de kinderen positief bekrachtigd doordat de pedagogisch medewerkers hen aanmoedigen om door te zetten en veelvuldig complimenten en ondersteunende opmerkingen geven als: *"Ja, als je het zo doet, gaat het goed!"*

De pedagogisch medewerkers bieden de kinderen voldoende gelegenheid tot leren door het 'zelf doen'. Denk hierbij bijvoorbeeld aan een peuter dat zelf zijn jas probeert aan te doen. Zij geven elk kind daarnaast de ruimte om te spelen en zelf het spel te bepalen

Als laatste maken de pedagogisch medewerkers gebruik van de mogelijkheden die zich voordoen tijdens de dagelijkse begeleidingsmomenten. Soms gebeurt het dat de pedagogisch medewerkers geen activiteit of leermoment gepland hebben, maar dat door een vraag of opmerking van een kind leermomenten ontstaan. De pedagogisch medewerkers grijpen deze kans en draaien de situatie om naar een leermoment. Zo kan het bijvoorbeeld zijn dat een kindje de kleur van de beker die hij krijgt benoemt, waarop de pedagogisch medewerker inspeelt door de andere kleuren van de bekertjes gezamenlijk met de kinderen te benoemen. De pedagogisch medewerkers pikken signalen op van de kinderen en maken hier spelenderwijs een kort en leuk leermoment van. Naast de ongeplande leermomenten, vrij spel, zelfstandig ontdekken, experimenteren en proberen, worden er natuurlijk geplande activiteiten aangeboden.

Zindelijkheidsstraining

De meeste kinderen worden zindelijk rond de leeftijd van 2,5 jaar. Zonder luier, weer een stap verder naar het groter worden. En zo ervaren kinderen het zelf ook: 'Ik ben groot, want ik plas op de wc of potje'. Het plassen en verschonen gebeurt vaak in groepsverband. De kleintjes zien van de grote kinderen dat ze op de wc plassen en vinden het daardoor ook wel erg interessant om er even op te zitten. Zodra een kind het zelf aangeeft, is het een goed moment om met zindelijkheidsstraining te beginnen. Als een kind net begint te oefenen op de wc te plassen en er komt een plasje, worden ze beloond met een sticker op hun plaskaart. Soms hebben ze zo goed hun best gedaan dat ze toch een sticker mogen plakken. Heeft het kind vaak een droge luier bij het verschonen, of hebben we het idee dat het kind z'n plas al op kan houden, is de tijd aangebroken voor de volgende stap. We proberen het kind, in overleg met ouders, af en toe rond te laten lopen zonder luier. Wij vragen de ouders daarom ook om reservekleding mee te nemen en die in het bakje van het kind te leggen. Zo krijgt een kind als er toch een ongelukje is, zijn eigen vertrouwde kleren aan.

We houden de kinderen goed in de gaten en nemen ze regelmatig mee naar de wc. Na verloop van tijd gaat dit vanzelf en geven ze zelf aan wanneer het moet plassen. Lukt het nog niet om zindelijk te worden dan gaan we een stapje terug en gaat de luier weer om en proberen we het later weer.

3.3. Sociale ontwikkeling

In de eerste levensjaren leren kinderen de beginselen van de sociale omgang met anderen, waarmee een belangrijke basis wordt gelegd op sociaal gebied. Kinderen ontwikkelen zich van een individu dat nog erg op zichzelf gericht is, tot een individu die in interactie staat met de mensen om zich heen. Jonge kinderen zijn nog erg op zichzelf gericht en moeten nog leren wat een ander wel of niet leuk vindt. Naarmate zij ouder worden, raken kinderen zich steeds meer bewust van de gevoelens en behoeftes van anderen en kunnen daar steeds beter rekening mee houden.

3.3.1 Begeleiding van interacties van kinderen

Bij KDV Zoblij vinden wij het van belang kinderen de basis van sociale vaardigheden mee te geven. Respect hebben voor elkaar in de vorm van naar elkaar luisteren, als een ander iets niet wil dit niet doen en lief zijn voor elkaar. Ofte wel: niet slaan en ruzie maken, maar juist delen en samen spelen. Ook elkaar helpen vinden wij een belangrijke waarde in de sociale ontwikkeling. Wij stimuleren kinderen elkaar te helpen daar waar kan, betrekken kinderen bij elkaar en stellen hen op deze manier in staat om vriendschappen op te bouwen.

Kinderen ontwikkelen zich met name in hun sociale ontwikkeling doordat zij in contact komen met anderen door middel van samenspel. De kinderopvang biedt kinderen de mogelijkheid om spelenderwijs kennis te maken met de sociale vaardigheden en zich deze eigen te maken. De pedagogisch medewerkers stellen de kinderen dan ook in de gelegenheid om met elkaar te spelen, waarbij zij zich bewust zijn van de verschillende leeftijden en ontwikkelingsfases van de kinderen.

Baby's stimuleren door de pedagogisch medewerker

Een baby speelt nog niet echt met anderen, maar geniet van het kijken naar andere kinderen en kijkt dan ook graag rond en observeert de kinderen om hem heen. Naarmate baby's ouder worden, zullen zij ook verbaal de interactie op gaan zoeken met de mensen om zich heen, door het imiteren van geluiden en maken van klanken. De pedagogisch medewerkers ondersteunen en stimuleren de sociale ontwikkeling van baby's door de baby's naast elkaar te leggen of tegenover elkaar te zetten. Ook proberen zij de baby's te betrekken bij activiteiten van grotere kinderen maar ook door grote kinderen bijvoorbeeld een speentje aan de baby te laten geven.

Daan en Anna liggen samen op een kleed op hun buik. Ze kijken naar elkaar en imiteren elkaars gezichtsuitdrukking. Als Daan begint te brabbelen, antwoordt Anna met haar eigen klanken.

Dreumes stimuleren door de pedagogisch medewerker

Dreumesen zijn nog niet in staat om zich te verplaatsen in anderen en de gevoelens en behoeftes van anderen. De dreumes experimenteert dan ook hoever hij kan gaan (grenzen opzoeken) en leert door de reacties die hij krijgt vanuit de omgeving. Zo kan een dreumes zich nog enorm verbazen over het feit dat een kind huilt, nadat hij het aan de haren heeft getrokken. Deze reacties op het gedrag van de dreumes, leren hem zo belangrijke sociale vaardigheden. Naast het testen van minder positief gedrag, proberen kinderen ook vaardigheden als behulpzaamheid en genegenheid uit. Omdat dreumesen nog niet in staat zijn zich te verplaatsen in anderen, vinden zij het ook nog erg lastig om samen te spelen met anderen en speelgoed te delen. Je ziet dan ook vaak dat kinderen vooral naast elkaar spelen, in plaats van met elkaar. Toch is dit naast elkaar spelen al een eerste stap richting het samenspel. De dreumesen observeren het spel van de kinderen om hen heen en imiteren dit, waardoor zij kennis maken met verschillende soorten spel.

De pedagogisch medewerkers geven de dreumesen de kans om naast elkaar te spelen waarbij zij de dreumes wijzen op elkaars spel: “Kijk Pieter bouwt ook een toren net als jij!” De pedagogisch medewerkers spelen mee met de kinderen, om op deze manier de kinderen allereerst begeleid samen te laten spelen, waarna uiteindelijk de stap gemaakt kan worden naar samen spelen zonder begeleiding. Als laatste worden er groepsactiviteiten aangeboden die de sociale vaardigheden stimuleren: op de beurt wachten, samen werken en delen.

Pieter en Tim spelen naast elkaar met de blokken. De pedagogisch medewerker zit erbij en zegt: “Wauw, wat spelen jullie goed met de blokken! Pieter, heb jij gezien hoe hoog de toren van Tim is?” Pieter kijkt naar de toren van Tim. De pedagogisch medewerker vraagt aan de jongens: “Zullen we proberen samen een toren te maken?” Ze laat de kinderen om de beurt een blokje op de toren leggen.

Peuters stimuleren door de pedagogisch medewerker

Peuters ontwikkelen al meer een geweten en begrijpen zo al beter dat bepaalde dingen niet mogen. Daarnaast zijn zij zich al veel meer bewust van de gevolgen die bepaald gedrag kunnen hebben en denken hier van tevoren over na. Toch zijn zij aan het begin van de peuterleeftijd nog niet volledig in staat om zich te verplaatsen in de gevoelens en behoeftes van anderen. Rond het 2^e jaar vindt de ontwikkeling van de eigen ik plaats en beseffen kinderen dat zij een eigen persoon zijn met eigen gevoelens en behoeftes. Zij willen dan ook het liefst alles zelf doen en alles moet op hun manier gaan. Vanaf zo'n drie jaar beginnen peuters zich meer in te leven in de gevoelens en behoeftes van andere mensen. Toch blijft het rekening houden met anderen nog wel lastig, waardoor begeleiding door de pedagogisch medewerkers van belang is. Naarmate peuters ouder worden, zullen zij steeds meer in staat zijn met anderen samen te spelen en speelgoed te delen. Naarmate de kinderen richting de 3 jaar gaan, zullen zij elkaar steeds meer gaan opzoeken in hun spel.

De pedagogisch medewerkers stimuleren het samenspel door kinderen in hoekjes samen te laten spelen, kleine opdrachtjes te geven of in groepsactiviteiten een beroep te doen op samenwerken. Daar waar nodig speelt de pedagogisch medewerker mee om het samenspel in goed banen te leiden. Daarnaast is het mogelijk om met peuters al de eerste gezelschapspellen te spelen, denk bij voorbeeld aan spelletjes als 'Memory'.

Annelies en Veerle mogen de pedagogisch medewerker helpen bij het dekken van de tafel. De pedagogisch medewerker geeft de meisjes bordjes: “Willen jullie deze samen op tafel zetten?”

3.3.1 Structureren en grenzen stellen/ leidinggeven

Wanneer kinderen op het punt zijn gekomen dat zij elkaar steeds meer gaan opzoeken in hun spel, kunnen er ook conflicten ontstaan tussen kinderen. Zoals eerder al gezegd zijn dreumesen en peuters nog niet volledig in staat om zich in te leven in de gevoelens en behoeftes van anderen en laten zich nog veelal leiden door de eigen gevoelens en behoeftes. Om deze reden is begeleiding vanuit de pedagogisch medewerkers van belang.

Allereerst vinden wij het van belang kinderen veelvuldig te complimenteren als samenspel goed gaat. Op deze wijze leren de kinderen dat dit gedrag positief is en zullen het gedrag vaker laten zien. Daarnaast zijn er regels die worden overgedragen aan de kinderen, welke zoveel mogelijk met en door de kinderen opgesteld worden. Denk aan regels als: wij spelen samen en pakken niet af en wij slaan en schoppen niet. Het gaat om simpele regels die de basis van een goede omgang met elkaar weergeven.

Wanneer kinderen onderling ruzie hebben, grijpen wij niet direct in. Als de kinderen er niet zelf uitkomen, zullen de pedagogisch medewerkers een bemiddelende rol aannemen. Samen met de kinderen zoeken de pedagogisch medewerkers naar een compromis, waarbij zij er naar streven hen uit te leggen wat wel en niet aanvaardbaar is, en hoe zij in die situatie rekening kunnen houden met elkaar.

Iris en Emma hebben ruzie. Ze willen alle twee met de pop spelen. Ze trekken beiden aan de pop. De pedagogisch medewerker kijkt de situatie even aan en als zij ziet dat de meisjes er niet uitkomen, gaat zij naar hen toe: "Iris en Emma, ik zie dat jullie ruzie hebben. Wat is er aan de hand?" Ze vertellen dat zij alle twee met de pop willen spelen. De pedagogisch medewerker zegt: "Ik snap dat jullie alle twee met de pop willen spelen. Hoe kunnen wij dit oplossen?" Iris antwoordt: "Ik ben mama en Emma is papa." Emma zegt: "Nee, dat wil ik niet!" De pedagogisch medewerker vraagt: "Emma, je wil geen papa zijn. Hoe wil jij het oplossen?" Emma zegt: "Ik ben eerst mama en dan Iris!" Dat vindt Iris ook een goed idee. De pedagogisch medewerker zegt: "Jullie hebben het heel goed samen opgelost. Nu kunnen jullie om de beurt mama zijn en met de pop spelen."

Basishouding van de pedagogisch medewerker

De pedagogisch medewerkers stimuleren de kinderen in hun sociale ontwikkeling, door hen met elkaar in contact te brengen en de onderlinge interacties te stimuleren. Hierin houden zij rekening met en sluiten aan op de verschillende leeftijden en eigen mogelijkheden. De pedagogisch medewerkers geven de kinderen de ruimte om met elkaar, maar ook naast elkaar te spelen. Hierbij observeren zij het samenspel en geven daar waar nodig begeleiding door mee te spelen of een kleine interventie te plegen. De pedagogisch medewerkers creëren momenten waarin positieve interacties onderling worden gestimuleerd en zijn hierin waar nodig begeleidend aanwezig. Zij helpen de kinderen in communicatie naar elkaar de emoties te benoemen en treden begeleidend op bij conflicten. Daarnaast stimuleren de pedagogisch medewerkers het contact tussen kinderen door hen te stimuleren elkaar te laten helpen, te troosten of hulp te vragen/ontvangen. Tot slot worden kinderen actief gecompimenteerd wanneer zij sociaal gewenst gedrag vertonen, zoals het aaien van een ander kind of het helpen van een ander kind bij het aantrekken van de schoenen. Dit doen de pedagogisch medewerkers door concreet het gewenste gedrag te benoemen, gevolgd door een verbaal of non-verbaal compliment: "Sanne, ik zie dat jij Lisa aait over haar hoofdje. Wat lief van jou zeg, kijk ze wordt er helemaal rustig van." Deze basishouding heeft tot gevolg dat er een positief groepsgevoel wordt gecreëerd.

3.4 Normen en waarden

Kinderen moeten de kans krijgen zich de waarden en normen, de cultuur van de samenleving waarvan zij deel uitmaken, eigen te maken. Het is van belang dat kinderen leren op een passende manier met andere kinderen en volwassenen om te gaan. De kinderopvang wordt gezien als een aanvulling op de eigen gezinssituatie. Hier kan een kind in aanraking komen met andere aspecten en de diversiteit van onze samenleving. Het gedrag van andere volwassenen (en dus ook van de medewerkers) speelt een belangrijke rol bij de morele ontwikkeling van kinderen. Door hun reacties ervaren kinderen de grenzen van goed of slecht, van anders, en van mogen en moeten.

Basishouding van de pedagogisch medewerker

Wij bieden de kinderen de kans aan om zich de geldende waarden en normen eigen te maken. Een kind leert respect voor anderen en zijn omgeving te hebben als het zelf met respect behandeld wordt. Dit willen wij bereiken door ons te verplaatsen in het gedrag van het kind en door duidelijk met het kind te praten over zijn gedrag. De medewerkers geven zoveel mogelijk het goede voorbeeld. Dit betekent dat de medewerkers ook met respect met elkaar omgaan, en met de kinderen en ouders. Hierbij hanteren zij normaal taalgebruik, en houden ze zich ook aan de regels die gezamenlijk afgesproken zijn.

Van de kinderen verwachten wij ook dat ze zich houden aan de huisregels, en dat ze aardig voor elkaar en de medewerkers zijn (dus niet schelden, slaan, schoppen e.d.). Ook in het spel gelden bepaalde regels: als je samen ergens aan begint, maak je het samen af, en samen opruimen als we samen gespeeld hebben.

Naast respect voor anderen, vinden wij het belangrijk dat kinderen leren omgaan met materialen en de omgeving (wereld) om hen heen. Van de kinderen wordt verwacht dat ze voorzichtig omgaan met het speelgoed van KDV Zoblij en dat van de andere kinderen, en dat ze met respect omgaan met knutselwerkjes van andere kinderen. Wij willen kinderen leren met zorg om te gaan met de natuur en het milieu, door bijvoorbeeld geen takken van de bomen te trekken en samen voor een schone, opgeruimde leefomgeving te zorgen

3.4.1 Groepsregels - grenzen stellen/ leidinggeven

Regels die wij hanteren hebben voornamelijk betrekking op de veiligheid en de omgang met elkaar. We benoemen ze naar de kinderen, zodat ze ook weten wat er van hun verwacht wordt. Enkele voorbeelden hiervan zijn:

- Op de boombank mag je alleen zitten.
- De bank is om op te zitten.
- De tv regelen wij.
- Vieze handen eerst wassen.
- We blijven aan tafel tot er gezegd wordt dat je van tafel mag.
- Geen ruzie maken.
- Opruimen waar je meegespeeld hebt voor je iets anders pakt.
- Niet binnen gillen.
- Buiten mag je rennen.
- Niet op de stoelen, tafels en kasten staan.
- Voor het eten handen wassen ook na wc gebruik.
- Niet zonder begeleiding klimmen op het trapje en de commode.
- Niet pesten, lief spelen.
- Buiten mag er niet op het hek geklommen worden. Het hek mag niet zelf opengemaakt worden.
- Binnen speelgoed hoort binnen en niet buiten.
- Voorzichtig zijn met het speelgoed van Zoblij en van een ander.
- Doe niets bij een ander wat jezelf ook niet fijn/leuk vindt.

Aan de pedagogisch medewerkers de taak de kinderen te herinneren aan deze regels en consequent om te gaan met kinderen die zich niet aan de regels houden (zoals in hoofdstuk 3.1.1 bij grenzen stellen is omschreven).

3.4.2 Feesten

Een ander aspect van de ontwikkeling van normen en waarden is het stilstaan bij feesten en/of gewoontes uit verschillende culturen.

- Verjaardag; als er een kind jarig is, wordt het die dag in het zonnetje gezet. Wanneer het kind niet houdt van in de belangstelling staan, wordt daar uiteraard rekening mee gehouden.
- Verjaardag pedagogisch medewerkers; de verjaardag van een pedagogisch medewerkers wordt ook gevierd wanneer ze dat zelf ook wil.
- Geboorte broertje of zusje; wanneer er een broertje of zusje is geboren, wordt daar in de groep aandacht aan besteed, met de hele groep wordt er iets gemaakt voor de baby.
- Afscheid; afscheid nemen van het KDV valt vaak samen met de overgang naar de basisschool, maar kan ook het gevolg van verhuizen of gewoon eerder stoppen zijn. Kinderen die afscheid nemen, zetten we nog een keer in het zonnetje. Kinderen krijgen een afscheidscadeau en kunnen trakteren als ze dat willen.

- Kerstmis; in de aanloop naar kerstmis wordt er een boom geplaatst in de hal, er worden knutselactiviteiten aangeboden.
- Sinterklaas; in de aanloop naar sinterklaas kleden we de ruimte gezellig aan. Er worden knutselactiviteiten aangeboden. We zingen liedjes voor diegene die het leuk vinden en ze mogen hun schoen zetten.
- Carnaval; mochten kinderen het leuk vinden, dan kunnen we iets anders bedenken om te doen.

HOOFDTSUK 4 STAMGROEP

4.1 Groepsindeling stamgroep en groepsruimte

Kindercentrum Zoblij bestaat uit 2 stamgroepen:

- Dagopvang van maximaal 16 kinderen van 0 – 4 jaar;
- Peuteropvang van maximaal 16 kinderen van 2 – 4 jaar.

Kinderen kunnen voor en na de openingstijden van de peuteropvang, ook gebruik maken van de dagopvang. Zij hebben hiervoor een apart contract of ouders hebben schriftelijke toestemming gegeven voor de opvang in de 2^e stamgroep.

De verhouding medewerkers in verhouding tot de kinderen is wettelijk vast gelegd. Ook is leidend hoeveel vierkante meter beschikbaar is, in verhouding tot het aantal kinderen.

De kinderen van beide groepen worden opgevangen in een vaste groepsruimte. Kinderen kunnen vrij spelen en bewegen, soms met begeleiding en soms op zichzelf. De ruimte is ingedeeld met verschillende hoeken; poppenhoek, autospeelhoek of knutselen aan tafel. Sommige hoeken zijn afgebakend om een zekere comfortzone te creëren, andere ruimtes bieden juist meer mogelijkheden om vloerspelen te kunnen doen.

Op de groep zelf is een toilet voor de kinderen aanwezig, op deze wijze kan er snel hulp geboden worden als de nood daar is. De slaapkamer is aanliggend aan de groepsruimte. De Kluis, (voormalige bankkluis) is een echte stille slaapkamer. Daarnaast is er nog een slaapkamer. In de slaapkamers proberen we dat ieder kind een eigen bedje heeft, dit zal niet altijd lukken, maar sowieso in het begin wel. Kinderen kunnen vanuit huis een eigen knuffel meenemen of doekje en anders kunnen ze iets van hier mee naar bed krijgen, ook dit geeft vertrouwen en veiligheid.

De buitenspeelruimte aan de voorkant is zo ingericht dat kinderen veilig kunnen buiten spelen. Het hek is voorzien van een kinderslot en voldoende hoogte zorgt ervoor dat de kinderen niet zomaar op straat kunnen komen. Ze kunnen klimmen, klauteren en in de zandbak spelen. Buiten is er altijd een pedagogisch medewerker bij. Ons buitenmateriaal bestaat uit fietsen, ballen, zandbak, boomstammen, klimtoestel, klimheuvel, skippybal enz. Kinderen hebben veel behoefte om buiten te zijn en te spelen. Buiten spelen is voor kinderen heel belangrijk. Het buiten spelen biedt meer vrijheid op verschillende gebieden:

- Ze wisselen buiten makkelijker van activiteit. Het buiten spelen is minder gestructureerd en hebben meer ruimte.
- Het contact met andere kinderen kan vrijer zijn, ze hebben volop de mogelijkheid om sociale contacten aan te gaan (sociale ontwikkeling).
- Buiten spelen betekent ook dat de kinderen in contact komen met de natuurverschijnselen zoals de zon, de natuur, plant en dier, vogels en insecten. Ze ontdekken nieuwe dingen als ze buiten zijn.

4.2 Combinatiegroep

Tijdens de voorschoolse opvang van maandag t/m vrijdag van 07.00-08.30 uur en op woensdag- en vrijdagmiddag van 14.00-18.30 uur is er een combinatiegroep van BSO met het KDV voor kinderen van 0 t/m 12 jaar. Ook op vrijdagmiddag kan er sprake zijn van een combinatiegroep. Dit houdt in dat zowel kinderen van de dagopvang als de buitenschoolse opvang deel uitmaken van de combinatiegroep in dezelfde groepsruimte. Zolang dit haalbaar is voor de kwaliteit blijft dit zo. Wanneer de BSO op deze dagen gaat groeien gaat deze ook weer een aparte BSO groep vormen. De max. groeps grootte is 16 kinderen. Voor deze combinatiegroep gelden de wettelijke eisen t.a.v. de groeps grootte van de kinderdagopvang (dit is de zwaarste eis).

Als er voldoende kinderen in de vakantie zijn, draaien we aparte groepen KDV en BSO. We beginnen en eindigen de dag dan wel in een combinatiegroep.

Ouders en kinderen zijn op de hoogte van de indeling van de stamgroep/basisgroep en de combinatiegroep. Dit wordt bij het intakegesprek verteld aan ouders. Ouders hebben schriftelijk toestemming gegeven voor deze wijze van samenvoegen naar een combinatiegroep voor kinderen van 0 t/m 12 jaar.

In de combinatiegroep KDV en BSO zijn de pedagogisch medewerkers extra alert op fysieke en emotionele veiligheid voor alle kinderen. In het veiligheids- en gezondheidsbeleid staat beschreven hoe de fysieke veiligheid van alle kinderen gewaarborgd wordt.

In de combinatiegroep wordt ieder kind gezien en krijgt de aandacht en bescherming die nodig is. Deze combinatie stam/basisgroep betreft een vaste groep kinderen en heeft een vaste stamgroepsruimte. Er is altijd één van de vaste beroepskrachten van de stamgroep/basisgroep aanwezig tijdens de combinatiedagen.

De combinatiegroep biedt mogelijkheden voor de ontwikkeling van alle kinderen op Kindercentrum Zoblij. Jonge kinderen kunnen op vaste dagen leren van oudere kinderen. Oudere kinderen leren rekening te houden met jongere kinderen en deze te helpen en uit te dagen in spel en ontwikkeling.

De inrichting en het activiteiten aanbod dragen bij aan de fysieke en emotionele veiligheid van alle kinderen in de combinatiegroep. De eet- drinkmomenten zullen gezamenlijk plaatsvinden in de stamgroepsruimte van het KDV. Daarnaast kunnen de kinderen van de BSO gebruik maken van hun eigen basisgroepsruimte (hal) om te spelen. Vanuit de groepsruimte van het KDV is er dan toezicht op de BSO kinderen via de ramen en opening bij de poppenhoek.

Vanaf 14.00 uur worden de BSO kinderen uit school gehaald. In het dagritme is opgenomen dat de BSO kinderen na schooltijd starten op de opvang samen met de kinderen van het KDV. Ze kunnen eerst spelen. Vervolgens wordt er samen wat gegeten en gedronken. Dit is een herkenbaar moment voor alle kinderen en een vast stamgroepmoment van de combinatiegroep. De BSO kinderen kunnen, indien zij daar behoefte aan hebben, aan de pedagogisch medewerker vertellen hoe hun dag was. Zo krijgen de kinderen na schooltijd de aandacht en rust voor hun verhaal.

Verskil in leeftijd biedt kansen in het sociale domein. Kinderen helpen elkaar, troosten elkaar en dagen elkaar uit. Voor de kinderen kan het soms helpend zijn dat een ouder broertje of zusje bij de groep hoort. Buiten spelen gebeurt altijd onder direct toezicht van een pedagogisch medewerker die kinderen actief stimuleert om in het spel buiten rekening met elkaar te houden.

4.3 Verlaten van de stamgroep

Het is mogelijk voor de kinderen om de eigen stamgroep te verlaten voor een activiteit. Bij KDV Zoblij zijn er een aantal situaties waarin de kinderen de eigen basisgroep kunnen verlaten:

- Er is een aparte snoezelruimte waar de kinderen op een veilige en rustige manier kunnen genieten van verschillende zintuiglijke prikkels. De ruimte is zodanig ingericht dat kinderen kunnen zitten of liggen, op en tegen (grote) kussens of op een zachte ondergrond. Er heerst een rustige sfeer, die wordt bereikt met lichteffecten, kleuren en zachte muziek. Meestal gaat een pedagogisch medewerker met 1 of 2 kinderen naar de snoezelruimte.
- Kinderen kunnen bij broers of zussen in overleg meespelen in de groepsruimte (hal) van de BSO.
- De buitenruimte aan de voorkant kan gedeeld worden met de BSO. Aan de zijkant van het gebouw is ook een buitenruimte moestuin en tuinkas voor voornamelijk de BSO.
- De pedagogisch medewerkers doen uitstapjes met de kinderen, waarbij zij kennis maken met de 'echte' samenleving. Hierbij kan gedacht worden aan het bezoeken van de bakker voor een boodschap, een speeltuintje in de buurt, het bos of de Schaapskooi. Een vooropstaand feit is dat uitstapjes te allen tijde veilig moeten plaatsvinden. Zo wordt er te allen tijde voldaan aan de beroepskracht-kindratio en worden de werkafspraken die zijn gemaakt omtrent uitstapjes strikt gevolgd om ongevallen zoveel mogelijk te voorkomen.

Bij het intakegesprek worden uitjes met ouders besproken. Ouders geven al dan niet schriftelijke toestemming voor een uitje op het toestemmingsformulier. De uitstapjes gaan lopend al dan niet met kinderwagen. Mochten we een uitje hebben, dan laten we ouders dit van tevoren weten.

4.4 Intakegesprek voor aanvang

De pedagogisch medewerker heeft voor de startdatum een intakegesprek met ouders en eventueel ook het kind. De pedagogisch medewerkers neemt contact op met de ouders, om een afspraak te maken voor de intake. Tijdens het gesprek zal het formulier kindgegevens doorgenomen worden waarop ouders de wensen kunnen invullen. De pedagogisch medewerkers hebben een formulier met vragen met betrekking tot het kind; 'wat lust hij wel of niet', 'wat vindt hij/zij leuk om te doen', enz. Ook geven we altijd aan dat een kind alleen meegegeven wordt aan één van de ouders. Mocht dit anders zijn en we weten het niet, dan wordt er eerst contact met één van de ouders gezocht. Dit formulier komt in de map van kindgegevens van het KDV en staat op kantoor op de plank, zo kunnen we er altijd bij. Tijdens het intakegesprek vragen we ook of ouders belang hebben om deel te nemen in de oudercommissie.

4.5 Wennen op het KDV

Ons streven is om de kinderen die nog maar kort Zoblij bezoeken, die nog aan het wennen zijn, zich zo snel mogelijk thuis/veilig te laten voelen bij het kinderdagverblijf. Een geleidelijke wenperiode is voor het kind en de ouders vaak het prettigste. We geven het kind ook de tijd om te wennen. De eerste keer is een knuffel van huis mee altijd fijn, gewoontes van thuis proberen we ook te doen. Sommige kinderen hebben moeite met het op de stoel blijven zitten, we geven ze dan even de gelegenheid om rond te lopen terwijl de andere kinderen aan tafel zitten. Zo leren ze vanzelf dat het eigenlijk de bedoeling is om aan tafel te zitten. Een kind past zich vaak al snel aan. Pas wanneer het kind zich thuis voelt, kun je er wat strenger op zijn.

Met de intake wordt afgesproken hoe we de wendagen vormgeven. Blijven ouders er eerst bij of juist niet. Als de ouder weggaat nemen we wel duidelijk afscheid, een ouder moet niet stiekem weg gaan. Zo weet het kind dat papa of mama weggaat maar ook weer teugkomt. Het wennen duurt ongeveer 2 à 3 uurtjes.

Bij het wennen van de baby's gaan we van hun eigen dagritme uit. De gewoonten die een kind thuis heeft, willen we zo weinig mogelijk doorbreken. Het kind eet en slaapt zoveel mogelijk op dezelfde tijd en wijze als thuis. Voor de baby's geldt zeker dat de ouders ons moeten leren kennen en vertrouwen, zodat ze met een gerust hart hun kindje aan onze zorg kunnen overlaten. Een kind dat in de wenperiode zit, heeft het soms moeilijk. Een kind mag daarom best even verdriet hebben. Het mag best even huilen als het daar behoefte aan heeft. Wij proberen het kindje te troosten, en proberen duidelijk te maken dat papa en/of mama weer terug komt. Met wat afleiding van speelgoed gaat het vaak goed of het vast houden van hun eigen vertrouwde knuffel. Als kinderen eenmaal vertrouwd zijn bij Zoblij, zich thuis voelen, stimuleren we het kind om de knuffel in hun bakje te doen.

De kinderen die gebruik gaan maken van de peuteropvang, kunnen op dagen dat ze er zijn af en toe even meedraaien op de peuteropvang in overleg met de ouders. Ze kunnen spelen of een kringmoment meemaken, als er plek is. Zo leren ze de andere kinderen en het ritme van de peuteropvang kennen. We gaan dan even kijken welk moment dat zou kunnen. Dit overleggen we met de ouders.

De kinderen die doorstromen vanuit het KDV kunnen op de dagen dat ze er zijn af en toe even meedraaien op de BSO in overleg met de ouders. Ze kunnen een broodje eten, als er plek is mee in

de bus naar school en aan het eind van de dag spelen op de BSO. Zo leren ze de andere kinderen en het ritme van de BSO kennen. We gaan dan even kijken welk moment dat zou kunnen. Dit overleggen we met de ouders.

4.6 Afname extra dagdelen en ruilen

Bij kindercentrum Zoblij is het mogelijk om extra opvang af te nemen en/of vaste dagdelen te ruilen voor een andere opvangdag. Ouders kunnen mondeling een verzoek doen, per telefoon of WhatsApp. Vaak gebeurt dit via de WhatsApp nog een dag of avond van tevoren. De wet kinderopvang heeft een maximum aantal kinderen per pedagogisch medewerkers vastgesteld. Extra opvang kan daarom dus alleen wanneer de groeps grootte en personeelsbezetting dit toelaat.

4.7 Achterwachtregeling

KDV Zoblij is kleinschalig opgezet, waardoor het kan voor komen dat een pedagogisch medewerker alleen in het gebouw is. Mocht dit het geval zijn, dan is er altijd een achterwacht die binnen 15 minuten op locatie is. Als achterwacht is er een pedagogisch medewerker die snel op de plek van bestemming kan zijn. Mocht er iets aan de hand zijn, dan kan zij binnen de aangegeven 15 minuten aanwezig zijn op locatie. Op dit moment zijn we alle dagen met 2 pedagogisch medewerkers in het gebouw en bij aanwezigheid van de BSO zijn er 3 pedagogisch medewerkers. Hierdoor kan men altijd terugvallen op een andere pedagogisch medewerker in het gebouw. Ook mogen we bij calamiteiten altijd naar de bakker die tegenover Zoblij gevestigd is.

4.8 Afwijking beroepskracht-kindratio

Bij de samenstelling van de groep en de beroepskracht-kindratio (BKR) houdt kindercentrum Zoblij zich aan de rekentool die opgesteld is door het ministerie van SZW. De rekentool www.1ratio.nl/bkr wordt gebruikt bij het maken van de roosters voor het bepalen van het aantal pedagogisch medewerkers. We maken de planning zo dat wanneer er 2 pedagogisch medewerkers moeten werken, zij er ook beiden zijn.

Kindercentrum Zoblij is geopend van 7.00 -18.00 uur en hanteert de toegestane 3-uursregeling met het afwijken van de beroepskracht-kindratio als volgt:

- Van 7.00 uur tot 9.00 uur wordt er niet afgeweken van de BKR.
- Van 9.00 uur tot 12.30 uur wordt er niet afgeweken van de BKR. Om 9.00 uur start de 2e pedagogisch medewerker en wordt er eerder gestart als dat nodig is voor de BKR.
- Van 14.00-18.00 wordt er niet afgeweken van de BKR.
- Tijdens de pauzetijden van 12.30 tot 14.00 uur kan er wel worden afgeweken van de BKR. Er wordt dan overlegd wie wanneer pauze gaat nemen. Dit betekent dat de pedagogisch medewerker die pauze heeft wel altijd in het gebouw aanwezig is.

Voor de peuteropvang is vanwege de beperkte openingstijden, het afwijken van de beroepskracht-kindratio en de 3-uursregeling niet van toepassing. Zodra de peuteropvang hele dagen opengaat in 2021, gelden dezelfde regels als bij de groep van het kinderdagverblijf.

4.9 Vierogenprincipe

Toezicht is bij KDV Zoblij gewaarborgd door middel van een camerasysteem dat aanwezig is. De camerabeelden kunnen we meteen zien maar ook terug kijken van de dagen. Zowel Henk als Monique kunnen meekijken op de camera's. Tevens is het gebouw voorzien van ramen Het verschonen van de kinderen en het toilet van de kinderen is in de groepsruimte aanwezig, zodat er altijd iemand kan mee kijken en luisteren.

4.10 Mentorschap

Bij Kindercentrum Zoblij vinden wij het belangrijk dat ieder kind echt gezien wordt en daarom hebben wij voor elk kind een pedagogisch medewerker aangesteld als mentor. De mentor doet meestal het intakegesprek bij de start van de opvang, regelt de wenmomenten, volgt de ontwikkeling van het kind, houdt de collega's en leidinggevende van belangrijke zaken op de hoogte, houdt 1x per jaar een 10-minuten gesprek met ouders, en is een belangrijk aanspreekpunt voor de ouders.

Ouders worden d.m.v. het ouderportaal op de hoogte gebracht. Nieuwe ouders krijgen deze informatie bij het intakegesprek. Ze worden op de hoogte gesteld welke beroepskracht de mentor van het kind is en welke taken de mentor heeft. In de map op kantoor zit een lijst met de verdeling van de mentor kinderen. Wanneer een collega langdurig afwezig is i.v.m. ziekte of met zwangerschapsverlof is, dan worden de kinderen tijdelijk onderverdeeld onder de andere pedagogisch medewerkers. Ouders worden hier ook van op de hoogte gesteld via een e-mail.

4.11 Overdracht naar de basisschool en/of BSO

Wanneer de kinderen 4 jaar zijn geworden, zullen zij naar de basisschool gaan. De overdracht van een kinddossier naar een school, mag alleen plaatsvinden wanneer ouders hier toestemming voor gegeven hebben. Om deze reden zal de mentor van het kind in de aanloop naar de vierde verjaardag de ouders uitnodigen voor een laatst 10-minuten gesprek. Hierin bespreken zij de laatste observatie en het overdrachtsformulier dat naar de basisschool gaat. Er wordt een kopie van het kindvolgsysteem met de observaties, verslagen en het overdrachtsformulier aan de ouders meegegeven met het verzoek het aan de basisschool over te dragen. Ouders kunnen dan zelf de keuze maken dit wel/niet te doen. De basisschool kan zelf contact opnemen met Kindercentrum Zoblij om de overdracht mondeling toe te lichten.

Indien er bijzonderheden in de ontwikkeling van het kind is, is een overdracht echter nog belangrijker. We vragen ouders of ze het goed vinden om het kindvolgsysteem en het overdrachtsformulier als mentor te overhandigen aan de basisschool van hun keuze en organiseren een warme overdracht. Dit kan telefonisch contact met de basisschool zijn of in een gesprek met de leerkracht van groep 1 van de basisschool.

Naast de overdracht naar school, vindt er ook een overdracht plaats naar de buitenschoolse opvang. De pedagogisch medewerker zal het kinddossier, met daarin de informatie over de ontwikkeling van het kind van de afgelopen jaren overdragen.

Dezelfde pedagogisch medewerkers werken zowel op het KDV als de BSO. Mocht dit wel een andere pedagogisch medewerker zijn, dan zal de mentor van het kinderdagverblijf een mondelinge toelichting over het karakter, alsmede de ontwikkeling van het kind, geven aan de nieuwe mentor op de BSO.

4.12 Volgen van de ontwikkeling

Pedagogisch medewerkers proberen een goed beeld te krijgen van de kinderen door hen te observeren, regelmatig en op verschillende momenten. We houden de kinderen goed in de gaten en mocht er iets zijn gaan we in gesprek met de ouders/verzorgers. Dagelijks is er een goede overdracht naar ouders, waarin dit soort zaken ook aan bod komen.

Signalering van het ontwikkelingsverloop gebeurt door middel van systematische observaties in dagelijkse situaties. In die situaties vindt de ontwikkeling plaats, dus daar moeten we zijn om betekenisvolle informatie te verkrijgen.

De observaties worden met instemming van de ouder(s)/verzorger(s) één keer per jaar geregistreerd en met de ouders besproken door de mentor in een kindgesprek. KDV Zoblij heeft een eigen ontwikkelingsvolgsysteem voor zeer jonge kinderen, waar de mentor de ontwikkeling van de eigen

mentorkinderen in bijhoudt. Ouders geven toestemming om hun kind te laten volgen in het intakegesprek.

Er is een observatielijst baby en dreumes van 0 – 2 jaar en een observatielijst peuters van 2 – 4 jaar. In de lijsten worden verschillende ontwikkelingsgebieden met deelgebieden beschreven, zoals de sociaal-emotionele ontwikkeling met de zelfredzaamheid, de spelontwikkeling, de spraaktaalontwikkeling en de grote en de fijne motoriek.

Wanneer er iets opvalt aan een kind dan wordt dit in eerste instantie door de mentor (pedagogisch medewerker) met ouders besproken, zo kunnen we nagaan of er niet iets anders met het kind aan de hand is. Daarnaast wordt het kind ook in het teamoverleg besproken. Alle pedagogisch medewerkers kennen immers alle kinderen. Vroegtijdig signaleren is belangrijk, omdat daardoor de achterstand in de ontwikkeling voorkomen kan worden. Zowel motorisch, verstandelijk en sociaal.

Er zijn ook instanties die we dan kunnen raadplegen. Twee keer per jaar komt er iemand langs van Yorneo om ons te ondersteunen. We hebben contact met de logopediste en natuurlijk met de GGD. Ouders kunnen zelf contact opnemen maar ook wij kunnen kijken wat we voor hen kunnen betekenen. Ouders kunnen doorverwezen worden naar professionele hulp, zoals de pedagoog van de GGD, het consultatiebureau, een fysiotherapeut, een logopedist, een jeugdhulpverlener, etc. Voor het doorsturen maakt Kindercentrum Zoblij gebruik van de sociale kaart.

4.13 Andere ontwikkeling – opvallend gedrag

Bij het volgen van de ontwikkeling van de kinderen kan men verschil zien in ontwikkeling. Onze pedagogisch medewerkers maken door de kinderen op hun groep veel ontwikkelingsmomenten van dichtbij mee. In combinatie met hun opleiding kunnen zij daardoor ook signaleren welke kinderen zich langzamer of anders ontwikkelen. Om voor deze kinderen de voorwaarden te scheppen waardoor ze beter kunnen functioneren heeft Kindercentrum Zoblij het protocol 'Opvallend Gedrag'. In dit protocol wordt onder meer beschreven op welke wijze (en voorwaarden) er wordt gesignaleerd; welke stappen/ maatregelen er zijn om het kind zich zoveel mogelijk te laten ontplooiën. Hoewel ieder kind zijn eigen ontwikkelingspad volgt, mag het niet zo zijn dat deze dermate afwijkt dat het kind een achterstand op dreigt te lopen. Indien de pedagogisch medewerkers dit signaleren zullen zij onderstaande stappen doorlopen.

- Stap 1: Signaleren van opvallend gedrag

De pedagogisch medewerkers houden de kinderen nauwlettend in de gaten en pikken zo signalen op die het kind afgeeft. Deze signalen worden in kaart gebracht en onderling besproken met de vaste collega's en leidinggevende. Daarnaast worden ouders geïnformeerd en wordt er gezamenlijk een afspraak gemaakt voor observatie door de pedagogisch medewerker(s) en een vervolgesprek. Soms blijkt uit een dergelijk gesprek dat er sprake is van externe stimulans van het gedrag. Indien dit het geval is, zal de pedagogisch medewerker het kind nauwlettend in de gaten houden maar geen verder stappen ondernemen. Indien zorgen blijven bestaan, wordt er verder gegaan naar stap 2.

- Stap 2: Observeren

Wanneer niet duidelijk is wat de aanleiding is van het gedrag van het kind, worden allereerst de eerder geschreven observaties doorgenomen. Wanneer blijkt dat hier onvoldoende in naar voren komt wat de aanleiding is van het gedrag van het kind, kan de pedagogisch medewerker besluiten nogmaals te observeren. Er kan dan gebruik gemaakt worden van ongestructureerd observeren, waarin het gedrag van het kind en de signalen die het afgeeft objectief worden beschreven. Deze observatie zal vervolgens besproken worden in een oudergesprek, waarin de kindontwikkeling met daarin opvallende gedragingen en signalen besproken wordt met de ouders.

- Stap 3: Plan van aanpak

Door middel van een gesprek met de ouders worden de zorgen omtrent de ontwikkeling van het kind besproken en wordt gezamenlijk gewerkt aan een plan van aanpak. Het is van belang om dit gezamenlijk met de ouders te doen. Op deze manier werken ouders en pedagogisch medewerkers op één lijn en voelen zich betrokken bij het plan van aanpak. Het kind ontvangt extra ondersteuning op dat gebied waarin hij of zij het nodig heeft. Dit kan door pedagogisch medewerkers op de groep én door ouders zelf thuis uitgevoerd worden, maar er kan ook gekozen worden voor het inschakelen van professionele hulp.

Ouders kunnen doorverwezen worden naar professionele hulp, maar ook kan de pedagogisch medewerker (met toestemming van de ouders) professionele hulp uitnodigen op BSO Zoblij.

- Stap 4: Externe hulp

Na de signalen en gedragingen duidelijk in beeld te hebben gekregen door middel van een observatie en het plan van aanpak in samenwerking met de ouders op te hebben gesteld, kan een pedagogisch medewerker in overleg met ouders een externe organisatie vragen, zoals het consultatiebureau, een logopedist of andere instanties. Zij kunnen eventueel handvatten bieden voor het opvallende gedrag van het kind.

- Stap 5: Terugkomen op gemaakte afspraken

Na ongeveer drie maanden is er een moment van reflectie en terugkoppeling. Dit gebeurt gezamenlijk met de ouders in een oudergesprek. Voorafgaand aan dit gesprek is de evaluatie reeds met het team besproken. Indien het plan van aanpak niet het gewenste effect heeft, kan er worden gekeken naar andere mogelijkheden. Het is hierbij raadzaam om externe hulp in te schakelen. Zij kunnen gezamenlijk met BSO Zoblij het kind begeleiden. Indien het kind een diagnose krijgt, kijken wij of we met aanpassingen de opvang voor het kind veilig kunnen stellen. Dit om ervoor te zorgen dat het kind in een vertrouwde en veilige omgeving een weg kan vinden in het omgaan met zijn 'beperking'. Mocht dit een te grote belasting zijn voor de groep en/of de pedagogisch medewerkers dan zullen wij voor het groepsverband kiezen en de ouders adviseren een andere vorm van kinderopvang te kiezen.

Dit stappenplan wordt niet alleen door de pedagogisch medewerkers doorlopen. De leidinggevende van Kindercentrum Zoblij fungeert hierbij als een belangrijke ondersteunende partij. Zij staat open voor eventuele vragen. Daarnaast is er een pedagogisch beleidsmedewerker/ coach in dienst die de pedagogisch medewerkers waar nodig ondersteuning kan bieden tijdens het observeren, het voeren van gesprekken met ouders, het inschakelen van externe hulp en het opstellen van een plan van aanpak. Wanneer het stappenplan doorlopen wordt, stellen de pedagogisch medewerkers de leidinggevende en pedagogisch coach op de hoogte, zodat het verloop hiervan gemonitord kan worden.

HOOFDSTUK 5 ETEN, DRINKEN EN SLAPEN

In ons kindercentrum bieden wij gezonde en evenwichtige voeding aan op gezette tijden. Ze krijgen 1x per dag fruit. Ze kunnen kiezen uit appel, peer, banaan, druiven, mandarijn, meloen, komkommer, ze kunnen kiezen wat ze dan willen en daarbij een meelkoekje, Liga, cracker, rijstwafel en ook zeker af en toe een heerlijk chocolade koekje. Dit hangt ook van de leeftijd af qua fruit en koekje. Qua traktatie hebben we verder geen beleid, we kijken het eerst even aan hoe het allemaal loopt en wat er zoal gegeven wordt. Wij zijn van mening dat ouders zelf in staat zijn om te weten wat verstandig is qua traktatie. De kinderen krijgen bij ons ranja of roosvice wat sterk verdund is, ook drinken er kinderen gewoon water. Tussen de middag is het melk of water. Ze krijgen bruinbrood en daarnaast nog cracker, wafel, craqotte. Als beleg is er kipfilet, plakjes worst, smeerkaas, komijnekaas, jam en zo af en toe kiezen ze ook voor de ongezonde kant zoals pasta of hagelslag, appelstroop, speculoos. Tijdens de warme zomerdagen bieden we de kinderen ook extra drinken aan en aan het eind van de dag bieden wij de kinderen een cracker/ wafel aan. Ook als een kind zelf om extra drinken vraagt is dit zeker mogelijk.

5.1 Bijzondere voeding

Bijzonderheden zoals een dieet, allergie of wensen van de ouders worden tijdens het intakegesprek gevraagd. Wanneer kinderen i.v.m. allergie iets niet mogen wordt er met ouders overlegd hoe we dit het beste kunnen oplossen.

5.2 Babyvoeding

Voor de baby's geldt dat ze de voedingen krijgen die ze thuis ook krijgen, zoveel mogelijk op dezelfde tijden. De flesvoeding wordt van huis meegenomen. Kinderen die overgaan op gewone melk krijgen van ons volle melk zodra ouders dit aangeven. Of in overleg met ons. Flesvoeding komt bij ons of in blik of in voedingscontainertjes, wij maken de voeding klaar wanneer het nodig is. Borstvoeding kan in de koelkast gezet worden. Zowel op flessen als voeding als borstvoeding graag de naam, dit om er zeker van te zijn dat uw kind de goede voeding krijgt.

Wanneer de baby voor het eerst een fruithapje krijgt, volgen wij de adviezen van de ouders op.

Wanneer het kindje gewend is aan fruit eten, laten we het fruit steeds wat grover van structuur.

Daarna geven we stukjes zacht fruit, tot de baby mee kan eten met de grote kinderen. Ook wanneer baby's brood gaan eten, volgen wij het advies van de ouders op. In de praktijk schakelen baby's vanaf een maand of 9 vanzelf over op het peuter schema en gaan ze mee eten met de andere kinderen.

5.3 Slapen

Voor de meeste kinderen die het KDV op kindercentrum Zoblij bezoeken is 'het slapen' een vast onderdeel van de dag. De slaapbehoefte van kinderen is onderling heel verschillend; de slaaptijden gaan dan ook in overleg met de ouders. Het kan zijn dat het kind thuis een ander slaappatroon heeft dan op het KDV, hier krijgen ze meer indrukken te verwerken, kunnen ze meer moe zijn dan thuis. Het kan ook andersom zijn, dat ze hier juist minder willen slapen. De slaap behoeftes verandert naargelang een kind groter wordt; ook het afbouwen van het slapen gaat in overleg met de ouders. Oudere kinderen slapen soms om de andere dag, of worden na een uurtje wakker gemaakt. Kinderen die 2 keer slapen gaan 's morgens en 's middags. We proberen dit een beetje op een vast tijdstip te doen. Andere kinderen slapen 1x en gaan na het broodje eten op bed. Ze krijgen een schone luier en de grotere kinderen die al zindelijk zijn, gaan naar de wc voor ze op bed gaan. De grote kinderen kleden zichzelf om (als dat lukt) en de kleintjes worden door ons geholpen. De kleren gaan dan in hun eigen bakje bij de commode. De meeste slapen in een slaapzak, de knuffel gaat mee en speen (mochten ze die hebben).

We proberen dat kinderen zoveel mogelijk een vast bedje hebben. Dit zal niet altijd lukken, maar in het begin proberen we dat zoveel mogelijk te doen. En een vaste kamer wanneer dit lukt. Elke dag wordt het beddengoed verschoond. De kinderen slapen onder een dekentje en hun eigen mee gebrachte slaapzak. Dit is eigen en vertrouwd.

Kinderen worden uit bed gehaald wanneer ze wakker zijn, op aanvraag van ouders worden kinderen wakker gemaakt. Bij het intake gesprek worden de slaapgewoonten uitgebreid gevraagd; slaapt het op zijn rug of buik, wat heeft het mee naar bed, hoe vaak slaapt hij. Sommige baby's zijn thuis niet gewend om in bed te slapen, in het begin laten we ze dan ook in de kinderwagen slapen of als het mogelijk is in de box. Is de baby eenmaal gewend, dan gaan we proberen of het ook lukt om in bed te gaan slapen. We beschikken over 2 eigen kinderwagens, 2 slaapkamers en we beschikken over een 'buitenhuisje'. Baby's slapen alleen op hun buik als de ouders hier toestemming voor gegeven hebben en een speciaal formulier 'buikligging hebben ingevuld. De oudere peuters die niet meer slapen', kunnen tussen de middag even lekker snoezelen in de snoezelruimte.

HOOFDSTUK 6 OUDERBELEID

6.1 oudercontact

We proberen bij kindercentrum Zoblij de ouders bij zoveel mogelijk dingen te betrekken. Dagelijks is er een goede overdracht naar ouders toe. Tijdens het halen of brengen kunnen ouders altijd bij ons terecht met vragen, enz. Mocht er meer tijd nodig zijn dan maken we hiervoor een aparte afspraak, op een rustig moment. Zowel de ouder als de pedagogisch medewerkers kan zo'n gesprek aan vragen. Daarnaast vinden er 10 minuten gesprekken 1 x per jaar plaats. Voor de jongste kinderen tot 1,5 jaar hebben we een schriftje die de ouders zelf mee nemen als ze dat willen.

Mocht er plotseling iemand anders zijn die uw kind komt halen, geef dit even door. Zonder dat wij het weten geven we een kindje niet zomaar mee. We nemen eerst contact op met één van de ouders.

6.2 Nieuwsbrief

Een paar keer per jaar komt er een nieuwsbrief uit voor het hele kindercentrum. Dit hangt af van wat er speelt.

6.3 Foto's

De foto's die gemaakt worden overdag komen op Facebook van Kindercentrum Zoblij. Soms worden ze op de WhatsApp gezet voor ouders. Via de website is er een gesloten deel voor ouders, het zogenaamde ouderportaal. Dit betekent dat ouders bij het intakegesprek wel of niet toestemming hebben gegeven voor foto's die op de open website komen.

HOOFDSTUK 7 PERSONEEL

7.1 Inzet pedagogisch medewerkers en VOG

Op dit moment zijn er 4 pedagogisch medewerkers in dienst. Als iemand ziek is, dan kan de andere pedagogisch medewerker voor de zieke collega werken. De pedagogisch medewerkers werken zowel op KDV als op de BSO. Allen zijn in het bezit van een geldige VOG verklaring, Verklaring Omtrent Gedrag. De VOG toont aan dat een medewerkster geen strafbare feiten heeft gepleegd waardoor ze niet met kinderen mag werken. Ook stagiaires moeten een VOG hebben. Met deze VOG dient iedere nieuwe medewerker zich in te schrijven in het Personenregister Kinderopvang. Daarop zal deze persoon gekoppeld worden aan Kindercentrum Zoblij en kunnen de werkzaamheden aanvangen. Er zijn 4 pedagogisch medewerkers in het bezit van een geldige kinder-EHBO.

7.2 Stagiaires en vrijwilligers

Het protocol stagbeleid Kindercentrum Zoblij is als bijlage toegevoegd aan het pedagogisch beleidsplan. Hierin worden o.a. de taken en begeleiding van stagiaires beschreven. Er zijn geen vrijwilligers op Kindercentrum Zoblij.

7.3 Leidinggevende

De leidinggevende in het primair proces zorgt voor het realiseren en aansturen van de uitvoering van de werkplannen en geeft dagelijks leiding aan de pedagogisch medewerkers en stagiaires, die zorg dragen voor de dagelijkse opvang, ontwikkeling en verzorging van de kinderen. De leidinggevende is verantwoordelijk voor de uitvoering en realisatie van het tactische en operationele beleid.

De leidinggevende wisselt informatie uit met ouders, door het mede voeren van intakegesprekken en is het eerste aanspreekpunt indien een ouder inhoudelijk vragen heeft over de opvang. Tevens is de leidinggevende het aanspreekpunt voor ouders met betrekking tot klachten, alsmede het eerste aanspreekpunt voor de oudercommissie.

7.4 Pedagogisch beleidsmedewerker/ coach

De pedagogisch coach is aangesteld voor de begeleiding van de pedagogisch medewerkers en het schrijven van het pedagogisch beleidsplan. De pedagogisch coach kijkt mee op verschillende fronten van de pedagogische kwaliteit. Zo wordt er aandacht besteed aan het pedagogisch beleidsplan en het implementeren hiervan, het in kaart brengen en monitoren van het pedagogisch handelen door middel van (video)observaties en coachingsgesprekken, en het aanbieden van workshops die aansluiten op de inzichten uit de observaties. Daarnaast is er aandacht voor de zorg- en opvoedvragen die onder de pedagogisch medewerkers leven en wordt de kwaliteit van de leefomgeving en de mate van ontwikkelingsstimulering in kaart gebracht.

HOOFDSTUK 8 OUDERCOMMISSIE

Het doel van een oudercommissie is om in samenwerking met Kindercentrum Zoblij de kwaliteit van de opvang te behouden en verbeteren. Tevens kan de oudercommissie een rol spelen in de communicatie met ouders. Dankzij het medezeggenschaprecht (adviesrecht) van de oudercommissie dat is vastgelegd in de Wet kinderopvang, heeft de oudercommissie inspraak en dus invloed op diverse aspecten van de opvang. Een oudercommissie adviseert Kindercentrum Zoblij gevraagd en ongevraagd over de adviesonderwerpen (de uitvoering van het kwaliteitsbeleid, voeding, opvoeding, veiligheid en gezondheid, openingstijden, klachtenregeling, prijswijzigingen) die in de Wet kinderopvang zijn vastgelegd. Regels rondom het 'aannamesbeleid', zoals hoeveel leden er in de oudercommissie kunnen zitten, is vastgelegd in het oudercommissiereglement.

Op dit moment is er nog geen oudercommissie bij Kindercentrum Zoblij. De verplichting tot het instellen van een oudercommissie geldt niet omdat het een kindercentrum betreft waar maximaal 50 kinderen worden opgevangen en Kindercentrum Zoblij zich aantoonbaar voldoende heeft ingespannen om een oudercommissie in te stellen. Tijdens het intakegesprek en tijdens de ouderavonden zijn ouders oproepen om zitting te nemen in de oudercommissie. Ouders geven bij het intakeformulier aan of ze zitting in de oudercommissie willen nemen.

HOOFDSTUK 9 KLACHTENPROCEDURE

9.1 Interne klachtenregeling

In het kader van de Wet Kinderopvang is er een interne klachtenregeling opgesteld voor Kindercentrum Zoblij. Ondanks de goede zorgen en de hoge kwaliteit die Kindercentrum Zoblij nastreeft, kan er in de samenwerking tussen ouders, kinderen en pedagogisch medewerkers een klacht ontstaan. Kindercentrum Zoblij neemt klachten serieus en ziet een klacht als een moment om van te leren en te groeien en op deze wijze de kwaliteit van de kinderopvang nog verder te verhogen.

Kindercentrum Zoblij onderscheidt twee soorten officiële klachtenregelingen: de interne en de externe klachtenregeling. Bij voorkeur maken ouders/verzorgers een klacht eerst bespreekbaar bij de direct betrokkenen. Mocht dit niet leiden tot een bevredigende oplossing, dan kan er een officiële klacht worden ingediend.

Deze officiële klacht dient schriftelijk kenbaar gemaakt te worden bij de leidinggevende. De leidinggevende zal de klacht in behandeling nemen. Mocht de klacht een vermoeden van kindermishandeling betreffen, dan treedt de meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling in werking. De interne klachtenprocedure wordt daarmee afgesloten.

De klachtenregeling kunt u vinden op de website van Kindercentrum Zoblij bij de downloads.

9.2 Externe klachtenbehandeling

Bent u niet tevreden over de afhandeling van uw klacht via de interne klachtenprocedure, dan kunt u uw vraag of klacht voorleggen aan het onafhankelijke Klachtenloket Kinderopvang. Een medewerker van het Klachtenloket zal uw klacht met informatie, gericht advies, bemiddeling of mediation proberen op te lossen. Meer informatie hierover vindt u op: www.klachtenloket-kinderopvang.nl.

U kunt ook een klacht indienen bij de externe en onafhankelijke Geschillencommissie Kinderopvang. Uw klacht wordt dan een geschil. Een onpartijdige, deskundige commissie beoordeelt uw geschil en u ontvangt een bindende uitspraak. Dat betekent dat beide partijen de uitspraak moeten nakomen en dat hoger beroep tegen de uitspraak niet mogelijk is. Meer informatie hierover vindt u op: www.degeschillencommissie.nl.

Ouders en oudercommissies kunnen een geschil indienen bij de Geschillencommissie Kinderopvang wanneer:

- De organisatie niet binnen 6 weken heeft gereageerd.
- De ouders of oudercommissie en de organisatie het niet binnen 6 weken eens zijn geworden over de afhandeling van de klacht.
- De organisatie geen adequate klachtenregeling heeft.
- Ouders mogen bovendien een geschil indienen als in redelijkheid niet van hen kan worden verwacht dat zij onder de gegeven omstandigheden een klacht indienen bij de organisatie zelf. Bijvoorbeeld bij intimidatie of wanneer ouders bang zijn dat het voorleggen van de klacht vervelende repercussies kan hebben. De Geschillencommissie beoordeelt in die gevallen of aan de voorwaarden voor het indienen van een geschil wordt voldaan.
- Oudercommissies kunnen een geschil over de toepassing van het adviesrecht voorleggen aan de Geschillencommissie Kinderopvang.

HOOFDSTUK 10 REFLECTIE PEDAGOGISCH BELEID

Wij streven ernaar een pedagogisch beleid te hebben dat dagelijks gebruikt wordt. Van daaruit geeft Zoblif vorm en inhoud aan het handelen naar kinderen. Jaarlijks vindt reflectie plaats op dit plan of tussentijds bij wijzigingen. Team vergaderingen bieden hiervoor de gelegenheid.

Naast het team van gediplomeerde pedagogisch medewerkers maakt Kindercentrum Zoblij ook gebruik van stagiaires op de groep. Deze stagiaires maken deel uit van het team en worden begeleid door speciaal hiervoor gediplomeerde medewerkers; de stagebegeleider.

Wij zijn een gecertificeerd, erkend werk- en leerbedrijf geregistreerd door het SBB. Kindercentrum Zoblij stelt stage plaatsen beschikbaar voor studerende die voor de opleiding die zij volgen werkervaring dienen op te doen. We stellen stageplaatsen beschikbaar voor de MBO opleiding Helpende zorg en welzijn niveau 2 en Pedagogisch Medewerker Kinderopvang niveau 3.

We proberen elk schooljaar nieuwe stagiaires op de groep aan te nemen en maakt gebruik van een stagebeleid dat aanwezig is op ons kindercentrum. Dit is bestemd voor iedereen die direct of indirect met stagiaires binnen het centrum te maken heeft. Hierin staat wat wij van hen verwacht en wat hun bevoegdheden zijn. De leidinggevende is de eindverantwoordelijke voor het inhoudelijke werk. De werkzaamheden van een stagiaire worden in overleg met de stagebegeleidster vastgesteld.

Elke stagiaire komt eerst langs voor een kennismakinggesprek. We vragen of ze ook een motivatie brief willen schrijven en aan de hand daarvan bekijken we of deze persoon geschikt is in ons team. En krijgen een rondleiding in ons kindercentrum. Dit protocol wordt doorgenomen.

Voor aanvang van de stage wordt een stage-overeenkomst gesloten. Iedere stagiaire dient voor aanvang van de stage een actuele Verklaring Omtrent Gedrag (VOG) aan te kunnen tonen. Stagiaires worden ingezet als een aanvulling op de beroepsleidsters, en worden dus niet als vervanging ingezet. De stagebegeleidster neemt contact op met de stagiaire om een afspraak te maken voor een eerste contact moment op de groep. Tijdens deze afspraak vindt er een wederzijdse kennismaking plaats, en kan de werktijden bepaald worden.

Over het algemeen eindigt de stage na de periode zoals in de stageovereenkomst is afgesproken. Een stage zal verlengd worden als de doelen niet zijn bereikt.

MBO Helpende zorg en welzijn

Helpende zorg en welzijn is een Mbo-opleiding op niveau 2. De studenten hebben doorgaans als vooropleiding VMBO basis beroepsgerichte leerweg. Zoals de naam al aangeeft, is het een algemene opleiding die zich richt op ondersteunende werkzaamheden in de sectoren zorg en welzijn. Veel van deze studenten gebruiken de opleiding om vervolgens door te stromen naar andere opleidingen in de zorg en welzijn.

In het eerste jaar is de opleiding met name gericht op het assisteren bij activiteiten en assisteren bij huishoudelijke zorg. In het tweede jaar richt de opleiding zich daarnaast ook op assisteren bij persoonlijke verzorging, zoals bijvoorbeeld aan en uitkleden, verschonen. Op hun stage leren ze ook een werkhouding en arbeidsritme (te leren onder leiding en toezicht te werken en te leren taken en opdrachten zelfstandig uit te voeren).

Taken/verantwoordelijkheden MBO Helpende zorg en welzijn

Een helpende zorg en welzijn kan ondersteunen bij een groot aantal activiteiten op een kinderdagverblijf, zowel huishoudelijk als creatief. Enkele voorbeelden:

- Helpen met voorbereiden van activiteiten, spullen klaarzetten.
- Helpen met uitvoeren van activiteiten.
- De ruimte helpen opruimen, schoonhouden en gezellig houden.
- Helpen met het verzorgen van de was.

- Helpen met de verzorging van de jongste kinderen.
- Voorbereiden en assisteren bij bijvoorbeeld fruithap en boterham.
- Helpen bij de naschoolse opvang.
- Andere voorkomende werkzaamheden.

In tegenstelling tot pedagogisch medewerkers hebben helpende zorg en welzijn dus geen directe rol in de pedagogische taken. Het gaat echt om de ondersteunende activiteiten en huishoudelijke werkzaamheden. Het kan zijn als het allemaal goed gaat en de vaardigheden en kennis goed beheerst dat de stagiaire aan het eind van haar opleiding is de mogelijkheid krijgt om onder toezicht oog taken kan doen, zoals een groepje kinderen alleen begeleiden.

De helpende zorg en welzijn voert de activiteit altijd uit onder begeleiding van een pedagogisch medewerkers. Er vindt ongeveer 1 x per 2 weken een gesprek met de begeleider en de stagiaire om de uitgevoerde taken te evalueren.

MBO Pedagogisch Medewerker Kinderopvang

De stagiaire loopt zowel op het KDV als de BSO stage. De eerste dagen gaat ze vooral observeren. Hoe gaan de pedagogisch medewerkers met de kinderen om, hoe reageren de kinderen daar op, welke rituelen zijn er door de dag heen en wat zijn de gewoontes en regeltjes van de groep. Ze kijkt mee tijdens de eet en drink momenten, bij het naar bed brengen en verschoneren, buitenspelen en activiteiten. Zo krijgt ze een duidelijk beeld van het beleid van KC Zoblij. Bij de start van de stage is er eerst een inwerkperiode. In deze periode is enige afstand wenselijk en is het nog niet toegestaan om lichamelijk contact met de kinderen te hebben. Gedurende de leerjaren krijgt een stagiaire de gelegenheid kennis en vaardigheden op te doen. Op het moment dat de stagebegeleider haar daar klaar voor vindt, mag ze beetje bij beetje mee gaan draaien in de groep. Er vindt ongeveer 1 x per 2 weken een gesprek met de begeleider en de stagiaire om de uitgevoerde taken te evalueren. Hierin bespreken ze wat de stagiaire heeft ervaren, hoe de begeleidster en de andere pedagogisch medewerkers het vinden gaan en wordt er gekeken naar de opdrachten die gemaakt moeten worden. Ze bekijken samen de vorderingen die de stagiaire maakt en spelen daarop in.

Als een stagiaire zover is kunnen ze mee lopen/staan naast de begeleider voor de overdracht naar de ouders toe, zo leer je hoe het ritueel van afscheid nemen 's morgens en aan het eind van de dag de overdracht te doen en om te gaan met ouders.

Gedurende de leerjaren krijgt een stagiaire de gelegenheid kennis en vaardigheden op te doen. De stagiaire leert binnen ons kindercentrum een goede beroepshouding te ontwikkelen. Dit houdt in dat een stagiaire altijd boventallig is, en niet alleen werkzaam is binnen de groep. Er is altijd een gediplomeerd Pedagogisch medewerkers aanwezig. De stagiaire oefent de te leren taken altijd onder toezicht oog.

Tijdens de uitstapjes met kinderen wordt de stagiaire als boventallig ingezet. De stagiaire mag onder begeleiding van de vaste pedagogisch medewerkers met kinderen aan de hand meelopen. De stagiaire is niet bevoegd de bus te besturen. Een stagiaire is niet bevoegd om medicijnen toe te dienen.

Belangrijke competenties

- Communicatieve vaardigheden. Naast de kinderen heb je ook contact met ouders en collega's.
- Creativiteit, knutselen, spelletje spelen, muziek maken, buiten in de tuin.
- Inlevingsvermogen, je kunt je inleven in het gedrag van de doelgroep. Luisteren naar de kinderen en oog hebben voor gevoelens en gedrag. Dus signaleren waarom ze boos, opstandig of juist blij is. Daarnaast is het belangrijk om, dat je aanvoelt wat ze fijn vinden om te doen. In spelen in de wensen van de kinderen wat ze leuk vinden. Kinderen motiveren en stimuleren.

- Organisatietalent, samen met je collega's zorg je dat de opvang en/of zorg van de kinderen goed verloopt. Goed plannen en organiseren; samenwerken, zelfstandigheid, betrokkenheid
- en verantwoordelijkheid.
- Flexibiliteit, werken op zowel BSO als KDV en op verschillende dagen en tijden. De dag kan anders verlopen dan je in gedachten had, dit door het weer of wat kinderen graag willen doen.
- Verantwoordelijkheid, ouders vertrouwen je de opvoeding, ontwikkeling en zorg van hun dierbare bezit toe.

Taken/verantwoordelijkheden MBO Pedagogisch Medewerker Kinderopvang

- Ondersteunen bij de opvoeding en ontwikkeling van het kind.
- Biedt het kind begeleiding tijdens het dagprogramma.
- Kinderen begeleiden bij het zindelijk worden en zelfredzaamheid.
- Bieden van persoonlijke verzorging en ondersteunen bij de dagelijkse dingen.
- Opstellen van een activiteiten plan. Thema plan.
- Werken als verantwoordelijke binnen de groep.
- Bewaken en bevorderen van kwaliteit. De 4 competenties van rixsen en Walraven.
- Bij thema of feestdagen de groepsruimte aankleden. Licht huishoudelijke werkzaamheden, zoals afwassen, zuigen dweilen, schoonmaken.
- Zorgen voor hygiëne.
- Activiteiten aanbieden wat past in het thema.
- Overleggen met ouders en collega's.
- Kennis nemen van de nieuwste ontwikkelingen binnen de kinderopvang.
- Zich houden aan de protocollen en werkinstructies.
- In het laatste leerjaar de mogelijkheid krijgen om alleen de groep te begeleiden onder begeleiding.

Voor de verschillende snuffelstages en beroeps oriënterende stages geldt dat een leerling geen verzorgende taken op zich mag nemen. Wel krijgen ze de mogelijkheid om/mee te doen met de dagelijkse activiteiten op de verschillende groepen. Op deze manier hebben ze de mogelijkheid om een beeld te vormen van de gang van zaken op een KDV en BSO.

Regels die gehandhaafd worden bij alle stagiaires

- Stagiaires stellen zich voor aan alle ouders.
- In verslagen mogen geen foto's en namen van de kinderen komen te staan.
- Telefoons zijn tijdens de stagedagen op kantoor.
- Roken is op het hele terrein van KC Zoblij niet toegestaan.
- Er wordt verwacht dat de stagiaire ook huishoudelijke taken verricht.
- Stagiaires dragen nooit de verantwoordelijkheid voor kinderen. De verantwoordelijkheid ligt te allen tijde bij de pedagogisch medewerkers van desbetreffende groep.
- Stagiaires staan altijd boventallig en worden dus niet meegenomen in de BKR.
- Stagiaires worden alleen ingezet met een goedgekeurd VOG.
- Er worden afspraken gemaakt met de stagiaire; welke werkzaamheden zal ze wel of niet verrichten. Dit hangt af van het niveau van de opleiding, leerjaar en de leerdoelen.
- Stagiaires krijgen geen stagevergoeding.
- Wanneer een stagiaire op de afgesproken datum verhinderd is of verlaat is, laat diegene dit weten aan de desbetreffende groep of pedagogisch medewerkers.
- Stagiaires krijgen geen privégegevens van personeel, kinderen of ouders. Ze krijgen alleen het vaste nummer van Kindercentrum Zoblij en gegevens van de stage begeleider.
- Te allen tijde wordt er Nederlands gesproken op ons kindercentrum.

- Contact met de ouders wordt door een pedagogisch medewerker van Kindercentrum Zoblij gedaan. Wanneer er vertrouwen is dat de stagiaire deze contacten ook kan aangaan (doordat er al een tijd stage is gelopen, doordat opdrachten dit vragen, doordat diegene aan het eind van de opleiding zit) blijft de verantwoordelijkheid nog te allen tijde bij de pedagogisch medewerker van de desbetreffende groep.

Wat verwachten wij van stagiaires

- Dat ze er representatief uit zien. Geen blote buiken, bilnaad bij het bukken, hinderlijke zichtbare piercings.
- Dat ze zorgen voor goede lichamelijke verzorging en frisse, schone kleren.
- Dat ze zelf verantwoordelijkheid dragen voor het afmelden of doorgeven van verlaat zijn. Ze bellen dan ook zelf af.
- Dat persoonlijke afspraken zoveel mogelijk gepland worden buiten stagetijd.
- Dat ze zelf verantwoordelijkheid dragen voor hun opdrachten en toetsen. De opdrachten op stagen worden samen gepland met de begeleider.
- Dat ze open en eerlijk zijn en lief tegen de kinderen.
- Dat ze beleefd zijn naar ouders en zich professioneel opstellen naar ouders en collegiaal zijn.

Wat kunnen stagiaires van ons verwachten

- Het wegwijs maken op de groepen en bekend maken met de werkwijze van Kindercentrum Zoblij.
- Begeleiding bij de opdrachten en het leerproces.
- Openheid en eerlijkheid en collegialiteit.
- Een leerzame, gezellige periode.
- Gesprekken over de voortgang van de stage.

Bijlage: voorschoolse educatie

De gemeente stelt subsidie beschikbaar voor peuteropvang en VE met de volgende doelstelling: *het bieden van een pedagogisch verantwoorde voorziening waar kinderen van 2 tot 4 jaar kunnen spelen, elkaar kunnen ontmoeten, zich optimaal kunnen ontwikkelen en waar eventuele belemmeringen van hun optimale ontwikkeling gesignaleerd en aangepakt worden. (Bron: Beleidsregel Peuteropvang en Voor- en Vroegschoolse Educatie 2018, Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Aa en Hunze).*

1.1 De visie op VVE

Bij Kindercentrum Zoblij wordt er met Uk & Puk gewerkt vanuit de visie dat het van groot belang is voor alle kinderen om op te groeien in een rijke stimulerende omgeving. Spelenderwijs verkennen kinderen hun mogelijkheden en kunnen zij leren en zich ontplooiën, mede als basis voor het onderwijs.

Het doel van de methode is kinderen een betere start te geven in het basisonderwijs om zo onderwijsachterstanden te voorkomen.

1.2 VVE Aanbod

Vanwege onze openingstijden bieden we elke ochtend peuteropvang aan van 08.15-11.45 uur. Hiermee voldoen we al aan de nieuwe eis per augustus 2020 om voor kinderen van 2 tot 4 jaar met een vve indicatie een aanbod van 16 uur per week te hebben.

Een van de voorwaarden om in aanmerking te komen voor VVE-subsidie is het werken met een erkend VVE-programma. Kindercentrum Zoblij werkt met het VVE-programma Uk & Puk. Het programma Uk & Puk is opgenomen in de Databank Effectieve Jeugdinterventies en is daarmee door de Erkenningscommissie Interventies erkend als effectief VVE-programma.

Kindercentrum Zoblij geeft door het werken met Uk & Puk alle kinderen dezelfde kansen op ontwikkeling en aandacht. Uk & Puk is speciaal ontwikkeld voor kindercentra met kinderen van 0 tot 4 jaar. De activiteiten stimuleren het actief spelen en ontdekken, waardoor baby's, dreumesen en peuters op heel natuurlijke wijze nieuwe vaardigheden opdoen en zich breed ontwikkelen. Uk & Puk geeft kinderen de ruimte en de vrijheid om spelend de wereld te verkennen, om in een veilige omgeving zélf op onderzoek te gaan. De activiteiten stimuleren de spraak- en taalvaardigheid, sociaal-emotionele vaardigheden, motorische en zintuiglijke vaardigheden en geven de eerste rekenprikkel. Dit alles gaat heel geleidelijk, op speelse wijze. Want bij Uk & Puk draait het niet om lesjes geven en leren, maar om actief spelen en ontdekken wat kinderen van 0 tot 4 jaar het liefste doen! De Uk & Puk activiteiten zijn flexibel en sluiten aan bij het dagritme van het kindercentrum. De opzet van het programma Uk & Puk sluit aan bij het ['Pedagogisch kader kindercentra 0 – 4 jaar'](#) en de ['Taallijn in het kinderdagverblijf'](#).

1.3 Werkwijze VVE met aanbod van activiteiten, speelleeromgeving en ontwikkelingsstimulering

Onze visie is te herkennen doordat we een bewust aanbod van activiteiten, materialen en situaties hebben, waarmee we de kinderen de mogelijkheid bieden zich te ontwikkelen op de verschillende ontwikkelingsgebieden. Het accent ligt binnen VVE-activiteiten op het verbreden van de woordenschat.

Het is belangrijk dat kinderen over voldoende woorden beschikken om bijvoorbeeld te kunnen samenspielen, uitleg te begrijpen, een gesprek te voeren, enz. Deze activiteiten, materialen en situaties zijn vooral bedoeld om ervaringen op te doen, om te ontdekken en te exploreren. Kinderen leren met hun zintuigen! We passen het aanbod zo veel mogelijk aan, aan de belangstelling en de ontwikkeling van het individuele kind. Ze mogen meedoen, we zullen er nooit een 'moeten' van maken.

Thema's

Het totaalprogramma van Uk & Puk bestaat uit 10 aansprekende thema's. Elk thema biedt 12 activiteiten voor ongeveer 6 weken. Het gaat om thema's die de kinderen aanspreken en die passen bij de ontwikkelingsfase van het kind:

1. Welkom Puk!
2. Wat heb jij aan vandaag?
3. Eet smakelijk!
4. Dit ben ik!
5. Reuzen en kabouters
6. Regen
7. Hatsjoe!
8. Knuffels
9. Oef, wat warm!
10. Ik en mijn familie

Activiteiten

Ieder thema bevat 12 activiteiten: 3 activiteiten voor de grote groep, 7 activiteiten voor groepjes van maximaal 3 kinderen en 2 activiteiten om individueel te doen. De duur van een activiteit is afhankelijk van het kind zelf en de interactie in de groep.

Alle activiteiten zijn uitgewerkt per leeftijdscategorie: baby, dreumes en peuter. Bij Uk & Puk worden verschillende activiteiten aangeboden: introductie, spel, kring, bewegen, verzorgingsmomenten, knutselen, ontdekken, eten en drinken, voorlezen, themahoek, afsluiting.

Kinderen worden begeleid in een grote groep, in kleine groepjes of individueel.

Bij het aanbieden van de activiteiten wordt rekening gehouden met de (individuele) ontwikkelbehoefte van ieder kind in het algemeen en VVE geïndiceerde peuters in het bijzonder. Het gaat om het stimuleren van de ontwikkeling van kinderen m.b.t.:

- De spraak-taalontwikkeling;
- De sociaal-emotionele ontwikkeling;
- De motorisch en zintuiglijke ontwikkeling;
- Rekenprikkel en ontluikende rekenvaardigheid.

Ontwikkelingsvaardigheden

Uk & Puk biedt een totaalprogramma voor baby's (0 tot 1,5 jaar), dreumesen (1,5 tot 2,5 jaar) en peuters (2,5 tot 4 jaar). Per leeftijdscategorie wordt aandacht aan andere ontwikkelingsvaardigheden gegeven, bestaande uit: spraak en taal (interactie, woordenschat, voorlezen, kijken), sociaal-emotionele ontwikkeling, motorische en zintuiglijke ontwikkeling en rekenprikkel. Bij elke activiteit staat per leeftijdscategorie beschreven wat de kinderen gaan doen en welke doelen en woorden daarbij een rol spelen. Dreumesen en peuters leren alle woorden. Voor baby's staan 2 woorden centraal, aangegeven in een andere kleur (paars). Elk doel is onderverdeeld in een aantal subdoelen. Zo bevat de spraak-taalontwikkeling onder meer doelen op het gebied van luisteren en reageren, gespreksvaardigheden en woord- en zinsbegrip. De rekenprikkel vallen bijvoorbeeld uiteen in meten, ruimtelijke oriëntatie en ontluikende gecijferdheid.

Uitbreiding en ideeën

Het is mogelijk om activiteiten uit te breiden, bijvoorbeeld voor kinderen die meer uitdaging nodig hebben. Voor bijna 4-jarigen is er een extra thema, 'Ik ga naar de basisschool', als voorbereiding op groep 1.

Planning

Kindercentrum Zoblij stelt aan het begin van het jaar een jaarplanning op. Hierin zijn de 5 Puk thema's vastgelegd. Daarnaast kan er een planning zijn waarin vaste feesten en bijzondere dagen zijn opgenomen, zoals Vader- en Moederdag, opa- en omaweek, Kinderboekenweek, Pasen, Sinterklaas Kerst, etc.

Het thema "Welkom Puk" wordt als eerste uitgevoerd aan het begin van het schooljaar, hier maken de kinderen kennis met Puk. Het kan ook zijn dat er bij het invoeren van het programma Uk & Puk wordt gestart met dit thema. Verder komen thema's als Kerst, Sinterklaas, carnaval aan bod. De speelse activiteiten lokken interactie uit waardoor een rijk taalaanbod ontstaat, zo kan er gericht ingespeeld worden op de taalontwikkeling.

Door middel van pictogrammen (dagritmekaarten) worden activiteiten in beeld gebracht, waardoor het voor het kind herkenbaar wordt. De nadruk bij Uk & Puk ligt op de mondelinge vaardigheden: spreken, luisteren en vergroten van de woordenschat.

In het thema "Hatsjoe" is bijvoorbeeld een activiteit waarin de kinderen ontdekken dat Puk verkouden is en waarin ze hem helpen met het snuiten van zijn neus. Daarbij leggen de kinderen niet alleen uit hoe Puk zijn neus moet snuiten (taal), ze leren ook om aardig te zijn voor een ander door hem te helpen (sociaal communicatieve ontwikkeling). Bovendien kiezen ze uit een theedoek, handdoek, baddoek en zakdoek de juiste doek om Puk z'n neus te snuiten, waarmee ze kennis maken met meten.

De thema's zijn afgestemd op de directe belevingswereld van de kinderen. De activiteiten zijn heel speels en worden op een ongedwongen manier verweven in het normale dagritme van de peuteropvang en de kinderopvang.

Gerichte activiteiten worden afgewisseld met vrij spelen. De kinderen doen vooral informele leerervaringen op wanneer de aangeboden activiteiten aansluiten bij de 'zone van naaste ontwikkeling' van het kind. De eigen inbreng van het kind en de betrokkenheid van het kind bij het doen van de activiteit staat voorop.

Naast het creëren van kansen, grijpen de pedagogisch medewerkers ook kansen aan om van gewone situaties leersituaties te maken. Bijvoorbeeld doordat de pedagogisch medewerker steeds verwoordt naar de kinderen wat ze doet. We gaat uit van de kansen die pedagogisch medewerkers kunnen pakken om kinderen spelenderwijs te helpen in de ontwikkeling en niet alleen tijdens de gerichte VVE activiteiten. Het fruit eten, jassen aandoen, spelen in de bouwhoek zijn allemaal kleine VVE momenten waar pedagogisch medewerkers op in kunnen spelen, de hele dag door!

Pop Puk

De pop Puk is aanwezig op de groep en doet met VVE activiteiten mee en/of is aanwezig in de kring en kan gebruikt worden als logeer Puk. Voor de kinderen is Puk een vertrouwd, herkenbare pop op het KDV.

1.4 De inrichting van een passende ruimte waarin voorschoolse educatie wordt verzorgd

Een herkenbare en huiselijke inrichting draagt bij aan de emotionele veiligheid van kinderen in onze opvang. Daarnaast stimuleert de inrichting en het aanbieden van uitdagende materialen de ontwikkeling van persoonlijke en sociale competenties. De groepsruimtes zijn huiselijk en ontwikkelingsgericht ingericht.

Er is een tafel met stoelen en/of banken waar de groep met elkaar eet, spelletjes doet en knutselt. De groepsruimtes zijn ingericht met hoeken, bijvoorbeeld een huishoek, een leeshoek en een bouwhoek. Door het creëren van verschillende hoeken zorgen we voor een zo rijk mogelijke speelomgeving. De verschillende speelhoeken doen een beroep op de verschillende ontwikkelingsgebieden. Sommige hoeken worden aangepast aan het thema of er is een aparte themahoek met materialen passend materiaal bij het thema. Bijvoorbeeld bij het thema 'Hatsjoe' wordt er een ziekenhuis van de huishoek gemaakt. Dit zie je vooral terug in de groepsruimte van de peuteropvang.

Er is in de groepsruimtes spelmateriaal aanwezig voor elke leeftijd en niveau, passend bij de verschillende ontwikkelingsfasen. Kinderen kunnen spelmaterialen zelf pakken. Op deze manier kunnen kinderen hun eigen weg in de groepsruimte en materialen vinden. Het uitgangspunt bij VVE is dat kinderen zich nieuwe vaardigheden eigen maken in interactie met hun omgeving. Het leren komt tot stand wanneer kinderen actief betrokken zijn en uitgedaagd en ondersteund worden om te leren. We geven kinderen verantwoordelijkheid op hun eigen niveau door bijvoorbeeld zelf een liedje uit te zoeken of het helpen bij het opruimen van materialen.

1.5 De wijze waarop de ontwikkeling van peuters wordt gevolgd en de wijze waarop voorschoolse educatie hierop wordt afgestemd

Ontwikkelingslijnen Uk & Puk

Het totaalprogramma van Uk & Puk werkt aan de spraak- en taalvaardigheid, sociaal-emotionele vaardigheden, motorische en zintuiglijke vaardigheden en geeft de eerste rekenprikkel.

Spraak- en taalvaardigheid. De activiteiten stimuleren de mondelinge taalvaardigheid (spreken en luisteren). Door veel samen te praten lok je kinderen uit om taal te gebruiken en reageer je op hun reacties. Ook is er veel aandacht voor de woordenschat: per activiteit staan 10 woorden centraal, die door 'doen' echt betekenis krijgen. Aan de hand van kijk- en voorleesactiviteiten stimuleer je de woordenschat en het begrijpend luisteren.

Sociaal-emotionele ontwikkeling. De activiteiten leren kinderen om te gaan met zichzelf en anderen: vertel, maak keuzes, help een ander.

Motorische en zintuiglijke ontwikkeling. De activiteiten helpen kinderen om hun sensomotoriek, fijne en grote motoriek en lichaamsbesef te ontwikkelen.

Eerste rekenprikkel. De activiteiten besteden aandacht aan de beginnende rekenontwikkeling bij kinderen. Het gaat om het opdoen van eerste ervaringen.

Brede ontwikkeling

Door 0- tot 4-jarigen de ruimte, de vrijheid en het vertrouwen te geven om zélf op ontdekking te gaan en hun spel op de juiste manier aan te moedigen, maken zij op natuurlijke wijze een brede ontwikkeling door. Speel, ontdek, groei...

Aan Uk & Puk is geen observatiesysteem gekoppeld. De kinderen van de kinderopvang worden continue gevolgd in hun mate van welbevinden en hun ontwikkeling. We werken met een eigen adequaat observatiesysteem. Deze methode ondersteunt de pedagogisch medewerkers in het volgen van alle kinderen, waardoor er goed ingespeeld kan worden op de specifieke behoeften van een kind. Het volgen van de ontwikkeling is beschreven in hoofdstuk 4.12 en 4.13.

Voor VVE peuters kan het betekenen dat we vaker de observatielijsten invullen en bespreken met ouders of dat het stappenplan opvallend gedrag wordt ingevuld.

In ons observatiesysteem kijken we net als bij de activiteiten van Uk & Puk naast het welbevinden (sociaal-emotioneel, nieuwsgierig en ondernemend zijn, zelfvertrouwen hebben, zelfredzaamheid), ook naar de spraak- taakontwikkeling, spelontwikkeling, grote en fijne motoriek, cognitieve ontwikkeling en ontluikende gecijferdheid.

Bij Kindercentrum Zoblij bieden we een beredeneerd aanbod van activiteiten, materialen en situaties, waarmee we de kinderen de mogelijkheid bieden zich te ontwikkelen op de verschillende ontwikkelingsgebieden. Er wordt rekening gehouden met de (individuele) ontwikkelbehoefte van iedere peuter in het algemeen en VVE geïndiceerde peuters in het bijzonder. Het accent ligt binnen VVE-activiteiten op taal, o.a. het verbreden van de woordenschat, beginnende gecijferdheid (rekenen), sociaal emotionele ontwikkeling en motorische ontwikkeling. Taal is heel belangrijk. Kinderen leren over voldoende woorden te beschikken om bijvoorbeeld te kunnen samenspelen, uitleg te begrijpen, een gesprek te voeren, enz.

De activiteiten, materialen en situaties zijn vooral bedoeld om ervaringen op te doen, om te ontdekken en te exploreren. Kinderen leren met hun zintuigen! We passen het aanbod zo veel mogelijk aan, aan de belangstelling en de ontwikkeling van het individuele kind.

Om het aanbod van activiteiten beter af te stemmen op de ontwikkeling van de kinderen, wordt in een teamoverleg na elke Puk thema geëvalueerd hoe de uitvoering van het thema is gegaan en hoe bij VVE peuters nog meer de ontwikkeling gestimuleerd kan worden.

1.6 De wijze waarop wordt vormgegeven aan de inhoudelijke aansluiting tussen voor- en vroegschoolse educatie en aan een zorgvuldige overgang van het kind van voor- en vroegschoolse educatie

Uk & Puk bereidt 0 tot 4 jarigen op speelse wijze voor op het basisonderwijs. De uitgave staat niet op zichzelf. Het vormt samen met andere Zwijsen-uitgaven één doorgaande lijn tot en met groep 8. Uk & Puk sluit bijvoorbeeld naadloos aan bij Schatkist (groep 1 en 2) en later op Veilig leren lezen (groep3). OBS De Dobbe in Gasselte werkt met Schatkist.

De overdracht naar de basisschool/BSO is beschreven in hoofdstuk 4.11.

Voor VVE peuters geldt altijd dat met toestemming van ouders een warme overdracht plaatsvindt met de basisschool en de BSO waar het kind naar toe gaat.

Er is een apart overdrachtsformulier die door ouders wordt ondertekend en met het kinddossier meegaat naar de basisschool.

1.7 De wijze waarop ouders worden betrokken bij het stimuleren van de ontwikkeling van kinderen

Ouderbetrokkenheid en het stimuleren van de ontwikkeling wordt bij ons vormgegeven door:

- Uk & Puk besteedt aandacht aan de doorgaande ontwikkelingslijnen voor kinderen van 0 tot 4 jaar. Daardoor versterkt Uk & Puk een basis voor het basisonderwijs. Als extra steuntje in de rug is er voor bijna 4-jarigen het activiteitentema: 'Ik ga naar de basisschool'. In dit programma staat de themahoek centraal waarin kinderen spelenderwijs kunnen leren en ontdekken.
- Er wordt aandacht besteed aan verschillende thema's. De jaarplanning wordt jaarlijks opgesteld. Hierin zijn vaste activiteiten opgenomen zoals Vader- en Moederdag, opa en oma week, Pasen, Sinterklaas, Kerst, Kinderboekenweek etc. Er is een aparte themaplanning voor ouders op de groepen inzichtelijk waarin aangegeven wordt welke activiteiten per thema worden gedaan.
- De basis van elk kind ligt thuis. Daarom geeft Uk & Puk ouders een actieve en betrokken rol en stimuleert hen om ook thuis met de thema's en activiteiten aan de slag te gaan. De ouders worden altijd op de hoogte gebracht van het thema dat wordt aangeboden. We geven ook tips

mee, hoe ouders zelf thuis op het thema in kunnen spelen. Soms worden ouders ingeschakeld om mee te helpen de themamaterialen te verzamelen.

3.7 Deskundigheidsbevordering pedagogisch medewerkers en jaarlijkse evaluatie VVE

Vaardigheden pedagogisch medewerker

Een jong kind moet vooral kind zijn, zodat het zich vrolijk en vrij kan ontwikkelen. Uk & Puk focust zich daarom op spelen, ontdekken en groeien. Daarbij is een actieve rol weggelegd voor de pedagogisch medewerker. De pedagogisch medewerker ondersteunt, informeert, stuurt bij en geeft het kind de ruimte. De basis van Uk & Puk is 'respect voor autonomie'. Het betekent dat pedagogisch medewerkers vertrouwen hebben in de mogelijkheden van kinderen en hun de kans geven om zelf dingen te ontdekken. Daarbij staan drie vaardigheden centraal:

- emotionele ondersteuning;
- informatie en uitleg;
- structuur en grenzen.

Al deze vaardigheden zijn nodig om de ontwikkeling van kinderen te stimuleren. Uk & Puk geeft hiervoor concrete aanwijzingen in de activiteitenmap bij het kopje: 'de leidstervaardigheden'.

Om het aanbod van activiteiten beter af te stemmen op de ontwikkeling van de kinderen, wordt in een teamoverleg na elke vast Puk thema geëvalueerd hoe de uitvoering van het thema is gegaan en hoe bij VVE peuters nog meer de ontwikkeling gestimuleerd kan worden.

Trainingen en teamoverleg

De pedagogisch beleidsmedewerker/coach zal in juni 2020 het train-de-trainers-traject van Uk & Puk gevolgd hebben, waardoor gecertificeerde trainingen intern gegeven kunnen worden.

Om een goede voortgang in de professionaliteit te waarborgen, zullen jaarlijks Uk & Puk-trainingen worden aangeboden aan nieuwe medewerkers en krijgen gecertificeerde pedagogisch medewerkers elk jaar een update (zie scholingsplan VE).

Het VVE-beleid is onderdeel van het pedagogische beleid die jaarlijks met de pedagogisch medewerkers wordt besproken. Daarnaast zal de pedagogisch beleidsmedewerker/ coach de pedagogisch medewerkers waar nodig ondersteuning bieden tijdens het observeren, het voeren van gesprekken met ouders, het inschakelen van externe hulp en het opstellen van een plan van aanpak. Bij de start van het gebruik met Uk & Puk zullen er specifieke groepsconsultaties gepland worden om de uitvoering van Uk & Puk te begeleiden.

Intervisiemomenten tijdens het teamoverleg zijn een mogelijkheid om de voortgang en de resultaten in kaart te brengen. Ook in de functioneringsgesprekken kan het werken met Uk & Puk als gesprekspunt gehanteerd worden.